

AtariMagasinet

Svenska Atariklubben

Årgång 10

Nr 3 1995

Augusti

Pris 35:-

Stor bildrapport från Nordic Atari Show Freedom Five to Five Stoop Stardust

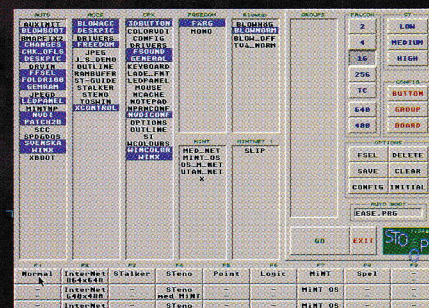

Bild: Rasmus Söderberg / Rainbow II

Dessutom: WWW-browsers • Atari InfoPages • Insändare – med mera!

över. Nåväl, det är inte så farligt. Jag har faktiskt inte kapitalet. Men tanken är frestande. Jag vet att man med MagiCMac inte kan köra all programvara, jag vet också att man aldrig kommer att få samma känsla som att köra en "riktig" Atari. Men det kan ju tåla att tänkas på. Vad räknar vi som "Atari"? Är det det fula höljet? Den dåliga supporten från Atari?

lar det, möjligheten att köra operativsystem på vilken "burk" som helst. Operativsystemet Linux är ett bra exempel på detta. Linux finns till bl.a. Atari, PC, Mac (snart) och Amiga, och program kan enkelt och lätt transporteras över och "kompileras om" så att det fungerar oberoende om det är en PC eller Atari man kör det på. Det utesluter en heldöd datorplattform, men skapar naturligtvis en tråkig bieffekt; monotomitet. Då kan man inte längre hävda sig mot en PC, och säga att "det och det är inte bra på en PC". Istället blir det processor-krig och kamp om andra arkitekturer. Tro inte att allting bara tar slut...

Nu kom jag förresten på vad jag skulle skriva om. Fast det bör jag inte ta upp i min ledare. Nej, verkligen inte. Det får vara.

Ha en trevlig höst!

Rolf Johansson

Plattformar...

Så är det då klart, ännu ett nummer av AtariMagasinet. Man kan undra om det någonsin kommer att ta slut. Troligtvis gör det så, någon gång, men låt oss göra allt för att behålla ett allmänt forum för Atariägar.

Medan jag febrilt försöker komma på något vettigt att skriva om (det brukar jämt handla om tidningen) kan jag nämna att jag går i tankar om att köpa en Power-Mac eller liknande. Så var den redaktörskarriären

Tangentbordet? Nej, naturligtvis är det TOS och GEM vi tänker på. Men om då detta istället finns i en maskin som utanpå ser ut som en Macintosh (dvs vackert designad) vad gör det för skillnad?

Idag finns inte ovan nämnda aspekt (MagiCMac innehåller fortfarande Mac-OS) men jag vill gärna se den i framtiden. Det är bara att inse, tror jag, att vi kommer få ett "skaloberoende" eller som andra kal-

Sista dag att lämna in manus till nr 4/95 är den 19 september.

Återförsäljare ATARI-produkter

CHARA DATA AB Eksjö/Jönköping Tel 0381-13100/036-302520 Fax 0381-10402

COPSON DATA Linköping Tel 013-164104

DAGGSKIMMER Malmö Tel 040-970057 BBS 040-182412

DISK1 Göteborg/Onsala Tel 031-180140/0300-64625 Fax 0300-60890

ELEKTRONIKSERVICE RADIO&TV Järpen Tel 0647-10965

FALCON PRO CENTER Göteborg 031-545526/033-284854

INDIGO2 Århus Tel 00945-86201655 Fax 00945-86201204

MEGATEC AB Hjo Tel 0503-40330 Fax 0503-40033

MR DATA AB Kista/Malmö Tel 08-750515/040-974400 BBS 08-7508425

MUSIK & DESKTOP Malmö Tel 040-234197 Fax 040-978711

RADDOX Frillesås Tel 0340-653400

SVEN BORNEMARK MUSIK Oxie Tel 040-545454

VINGA SYSTEM AB Göteborg Tel 031-819850 Fax 031-812139

Ansvarig utgivare

Ylva Budsjö

ylva@shewolf.ct.se

Chefredaktör

Rolf Johansson

rolf@space.ct.se

Andreredaktör

Ulf Högborg

ulftage@tripnet.se

Nyhetsredaktör

Peter Segerdahl

peter@vinga.trillium.se

Layout

Rolf Johansson

Annonser

Bertil Jägar

bertil@straight.ct.se

(031-7060992)

Tryck

Tryckeri Tessin

Slottsbergsgymnasiet

Adress

Svenska Atariklubben

AtariMagasinet

Box 11416

404 29 GÖTEBORG

Telefon 031-7060992

Fax 031-363973

E-post am@space.ct.se

AtariMagasinet är medlemstidning för Svenska Atariklubben och utkommer med minst fyra nummer per år. Tidningen erhålles av alla medlemmar och återförsäljare av Atariprodukter. Har du material i form av insändare, artiklar eller frågor som du vill ha publicerat, skicka det då till vår redaktionsadress. Texten skall vara i rent ASCII-format. Bilder går bra i de flesta format.

INSÄNDARE	4
SENASTE NYHETER	6
PD-BIBLIOTEKET	34
BILDRAPPORT FRÅN NAS	9
SAK/SKÅNE INFORMERAR	8
RADANNONSER	16

Fried Bits III

NoCrew överlevde partyt i Bremen och berättar...	12
--	----

Atariträff i Åmotsfors

Lokala aktiviteter på hög nivå. Läs och se!	15
---	----

Atari InfoPages

Dessa nyttiga ST-Guide-sidor har granskats av Carl Löfgren	16
--	----

Freedom

Ulf Högborg har funnit ännu ett fantastiskt program...	20
--	----

Bavaria EventManager

Programmet som lämpar sig mycket väl i multitasking	22
---	----

WWW-browsers

Vad som finns och vad som komma skall	25
---------------------------------------	----

Stoop

En unik boothanterare synas i sömmarna	26
--	----

Sharewaresidan

Sven Bornemark delger oss nya nyheter och spännande fakta	14
---	----

2/4 MB switch

Ännu ett hempulartips från Bengt Adolfsson...	28
---	----

PD-Manual

Mille Babic har skrivit en sådan...	29
-------------------------------------	----

Filmforum

I detta nummer: elakingar i flygande pyramider	29
--	----

QuickEdit

Lika säker på QED som MiNT, det är Janderz	30
--	----

Stardust

Mattias Engdahl flyger runt bland asteroider...	32
---	----

TIDNINGSDISKETT 95-3

På AtariMagasinet's tidningsdiskett kommer du att finna material relaterat till varje nummer av tidningen. Ibland är det lätt att finna saker att lägga på, och ibland kan det vara väldigt svårt. Vi har i alla fall som målsättning att ge ut en diskett för varje nummer.

Disketten kan beställas av alla medlemmar, för endast **30:-**. Gör din betalning till postgiro nr **649 73 54 - 8**, och skriv tydligt på talongen att du vill beställa tidningsdiskett **95-3**. Du kan beställa äldre tidningsdisketter, så håll reda på numret (tidigare disketter är 94-3, 94-4, 95-1 och 95-2).

Detta nummers tidningsdiskett innehåller **demo av filväljaren Freedom**, sampleconvertern **Five to Five**, **Bavaria EventManager**, demo av **Arkus 1,0** (se förra utskicket), Mille Babic:s **PD-Manual** samt ett index över de **nya PD-disketter från Maxon**, som SAK PD har.

INSÄNDARE

Ser man på, ser man på. Ännu en insändarsida. Vi har faktiskt samlat på oss en del denna gång. Kom ihåg, ingen bör dina åsikter eller svarar på dina frågor om du inte någon dag tar och skriver ett brev till oss. Jamen, sätt igång nu då!

Svenska Atariklubben
AtariMagasinet
BOX 11416
404 29 GÖTEBORG

Brev från Härnösand

Hej SAK, skriver här ett litet brev med frågor jag stött på under mitt dagliga användande av min Atari.

Först vill jag tacka för Calligrapher-kopian som jag förövrigt använder nu. Finns den att köpa i engelsk version (med åäö) gärna i professional utförandet, eller måste jag satsa på Papyrus Gold? Läste även i ST Format om Wordflair, som dom givit bort. Är det PD?

Jag brukar använda min Atari till musik mestadels och hämtade därav hem några banker med ljud, till en av mina synthar från Er BBS. Kawai K1 heter synthen men nu visade det sig att ljuden låg i ett format som inte mina biblioteksprogram understöder. Ljuden är i BNK-format och mina gamla ljud med biblioteksprogram är i KPD och SYS. Finns ett sådant program i PD eller vart får man tag på ett? Jag har även en nyinförskaffad Yamaha TG-300 som jag också skulle vilja få tag på programvara till.

Jag skall slutligen nämna att jag nyligen skaffat ett 14400-modem och hittat ännu ett användningsområde för min trotjänare. Men som nyinvidg skriver jag hellre ett "analogt" brev i början. Är fö upplagd på STraight BBS om ni vill svara med email.

I början innan jag fick Connect (som jag skulle vilja registrera) använde jag mig utav terminalprogrammet Kermit (om jag inte ringde från jobbet IBM) men jag fick bara en massa skräptecken på skären och förstod inte hur man skulle göra en download med det programmet, så jag lämnade ett par "luddiga" brev till Sysop (om dom överhuvud taget blev till) men problemen är över nu med Connect.

Avslutningsvis skulle jag vilja registrera mig på följande program, om det går i Sverige. Connect 2,46 - GemView 3 - Speed of Light 3,8 (finare upplösning på JPEG och GIF än GemView när man kör färg).

Nu kom jag på en sak till. Jag använder Creator 3,1 SL från 91 och undrar om det finns någon uppgradering eller om det går att uppgradera till Notator SL direkt?

Det var alla mina frågor för denna gång,

så jag får önska Er en riktigt trevlig sommar.

Peter Byström

Engelsk version med åäö? Menar du svensk? Troligtvis inte. Vill du ha en annan version så hör efter med HiSoft i England, eller FPC i Sverige (tel 031-545526 el. 033-284854). Wordflair är så vitt jag vet inte PD. ST Format brukar köpa vissa rättigheter till att ge ut program på Coverdiskar. Det betyder inte att det är PD.

Angående ljudbankerna kan vi inte ge något direkt svar. Musikprogrammen i PD-biblioteket kommer att ses över och då kan vi möjligtvis ge ett svar, såvida inte någon medlem är snäll nog att komma med hjälp.

Om det går att registrera program i Sverige? Nu blir Sven Bornemark och Dag Dao eld och lågor. Visst kan du det. Ring till Sven och prata dig till en av hans senaste kataloger. Tel. 044-545454.

Creator och Notator uppdateras inte längre. Finns det en senare version av Creator än den du har bör du kunna få den kostnadsfritt från Emagics svenska distributör som är Soundside. Du når dem på telefon 08-6402358. Det går fortfarande bra att uppgradera från Creator till Notator. Vad du bör veta är att du då bara får en ny notskrivningsdel som tillägg till sequencern. Det finns inga nya sequencer-funktioner i Notator jämfört med Creator.

Vill du ha bättre sequencer plus de flesta av Notators notskrivningsfunktioner skall du uppgradera till Logic. Logic är efterföljaren till Creator/Notator och uppdateras hela tiden. Logic är en av de bästa sequencerna på marknaden just nu (många menar faktiskt att den är bäst). Version 2,5 är på gång inom kort. Läs mer om Logic i tidigare nummer av AM (1/95 och 2/95).

Rolf Johansson/Ulf Högberg

Frågor om GDOS

Jag är medlem nr 897 och har genom åren köpt diverse PD-disketter genom tidningen. Nu sist köpte jag SAK 376 med GDOS-programmet och diverse fonter. Det står i tidningen att om man har hårdisk får man ändra ASSIGN.SYS-filen men det står inte hur. Det borde man kanske veta vid det här laget fast det vet

inte jag och det är därför jag skriver. Dessutom vet jag inte riktigt hur GDOS-fonterna skall användas, är det tillsammans med Calamus eller annat program av det slaget eller för vilka program går det att använda? Jag vet att man använder dom tillsammans med Papyrus Gold men det programmet har inte jag. Dessutom får man dom tillsammans med NVDI och Atari Works ibland vet jag.

Det är roligt att man kan köpa så mycket fina PD-disketter genom tidningen men de flesta Readme-filer är författade av programskrivarna och så kortfattade att jag misstänker att många datoranvändare inte förstår hur de skall användas. Programkonstruktörerna har naturligtvis en helt annan åsikt i hur datorn fungerar. Ofta står det inte ens att läsa om vad ett visst program skall användas till. Det tycker man ju hade varit en självklarhet att en sådan upplysning finns med.

Om någon kan hjälpa mig med svar på ovanstående frågor vore jag mycket tacksam, det vore spännande att få se hur GDOS-fonterna tar sig ut eftersom det skrivs så mycket om dem. I övrigt tycker jag att Ni i Atariklubben gör ett utmärkt och mycket behjärtansvärt jobb, och Ni ger ut en mycket fin och läsvärd tidning, som bara blivit allt flottare utseendemässigt och allt mer seriös till sitt innehåll. Jag kan bara gratulera till detta lyft! Jag är musikpedagog på kommunal musikskola och använder datorn dagligen till notskrift (Notator SL 3,14) och arrangemang och även till DTP (Calamus). Det är verkligen roligt att Atariägarna fortfarande har ett forum i och med Er, med tanke på att Ataridatorn betraktas som död i många läger. Det är synd att en så utmärkt och prisvärd apparat inte lyckats i marknadsföringen och konkurrensen.

Jag önskar Er lycka till och ser fram emot nästa nummer av tidningen! Skriv gärna mer om hårddiskinspelning och om CD-ROM-spelare till Atari. Kan man koppla en sådan till datorn eller ej (1040 STE), uppgifterna varierar.

Eva Aronson

GDOS skapades en gång i tiden av Atari för att tjäna som en grafisk del i operativsystemet. Ett välskrivet program stöder GDOS och låter användaren välja bland de fonter och drivrutiner som finns. GDOS skall

nämligen även stödja skrivare och sk. Metafiler. Om t.ex. 1st Word Plus varit välskrevet hade det redan från början stött möjligheten att välja GDOS-fonter, och på så sätt hade man fått flotta utskrifter. Calamus stödjer inte GDOS, utan använder ett eget format (CFN).

Fram tills för några år sedan var teckensnittet i bitmap-format, vilket betyder att de blev hackigare ju mer man förstorar dem. Men i och med att SpeedoGDOS kom kunde vektor-fonter användas istället, som alltid ser bra ut oavsett teckenstorlek (precis som i Calamus).

När man startar GDOS.PRG (eller SPEEDO.PRG) allokeras minne för de fonter och drivrutiner man anger i ASSIGN.SYS (samt EXTEND.SYS för SpeedoGDOS). I ASSIGN.SYS finns en variabel i början som heter PATH och som innehåller sökvägen dit man har alla fonter och drivrutiner. Det är antagligen här det syftas att du skall ändra, så att sökvägen stämmer dit som du kopierat in fonterna på hårddisken. Om du är osäker på vad som är fonter, kolla längre ned i ASSIGN.SYS där det står vilka fonter som skall laddas in för respektive upplösning. Oftast räcker det med att ändra A: till C: eller D:, beroende vilken hårddiskpartition du kopierat till.

Tack för berömmet och lycka till med GDOS. Hör av dig till klubbtelefonen om det fortfarande är oklart.

Rolf Johansson

World Clock

Jag har just läst igenom det extra utskick av medlemstidningen som kom med posten idag. I detta skriver Rolf Johansson om bl.a. WORLD CLOCK av Dan Wilga.

Jag har några vänner runt om i världen och för att veta vilken tid dom har för tillfället brukar jag använda TIMEZONE.ACC som fanns på någon coverdisk från ST Format om jag minns rätt. Nu berättar RJ om att man i WORLD CLOCK själv kan lägga till vilken ort man vill och det låter ganska bra för då får man ju en mera exakt tidsangivelse medan man i TIMEZONE.ACC är hänvisad till ett hundratal städer som man dessutom inte har någon aning om var dom ligger i förhållande till varandra.

Med andra ord, jag är intresserad av WORLD CLOCK. Tyvärr glömde RJ att tala om hur man får tag i en kopia av programmet respektive hur man kommer i kontakt med Dan Wilga. Så snälla ni tala om det för mig.

H-W Petersen

Jo, det stämmer att man kan lägga till städer som man vill. Bara man också har en

hum om positionen, dvs. longitud och latitud. Du skickade med en ganska lång lista på städer och vi lägger gärna den på en PD-disk (om du lovar att skicka listan på diskett, vi skriver inte av den!).

Jag är medveten om att det ofta förekommer recensioner osv. men ingen hänvisning var man får tag på programmen. Oftast hamnar de på tidningsdisketten eller i PD-biblioteket, men det märks först ett nummer efter. Det kommer att bli bättre på den punkten, det lovar jag. För att svara på din fråga finns WORLD CLOCK numera i PD-biblioteket (se de sista sidorna).

Rolf Johansson

DIABLO EMULATOR på TT

För att "lura" program att skriva ut till laserskrivaren SLM804 på DMA-porten, finns ett program som heter DIABLO EMULATOR. Detta fungerar jättebra med Mega ST, men inte med TT030. Finns det någon senare version som fungerar med TT030?

Telefonsamtal

Efter mycket om och men fick jag tag på version 1,4 av ovanstående program och den fungerar bra på TT030. Programmet är lättare att använda tack vare ett installationsprogram och dessutom följer ett program för att skriva ut skärmdumpar med Alt+HELP. Om du hör av dig till oss skall jag se till att du får programmet.

Rolf Johansson

Storbildsskärm

Jag är lycklig ägare av en SM194 storbildsskärm till min Mega ST. Tyvärr fungerar inte Chessmaster 2000 på denna skärm, vad beror det på? Kan man göra något åt det?

Medlem 170 (i Finland)

Har frågat runt lite och den tänkbara orsaken till varför Chessmaster 2000 inte fungerar borde vara att det inte är programmerat för en storbildsskärm, utan programmet skriver direkt till bildminnet. Det finns dock en "VGA-simulator", som programmet heter, som skall kunna emulera alla andra upplösningar på en storbildsskärm. Det kan vara en lösning på ditt problem. Skall lägga emulatorn i PD-biblioteket (och skicka till dig).

Rolf Johansson

Dansk insænder

Efter at jeg har læst i Indigo News at SAK udgiver et godt blad fire gange pr. år har jeg blevet medlem. Den danske brugergruppe er desværre ophørt. I København har vi ikke engang nogen

ST-affær mere. Findes det nogen i Malmø eller Helsingborg?

Jag har en STE med SM124, som jeg bruger til lidt DTP med Calamus 1,09N. Til tekstbehandling bruger jeg Mortimer. Jeg har installeret TOS 2,06 samt et 1,44 MB diskettedrev, som jeg er meget tilfreds med. Hvis det kan interessere kunne jeg skrive en detaljbeskrivelse af hvordan jeg gjorde. Jeg brugte en HDmodul2 fra DDD i Hannover.

Grunden till at jeg akter at blive ved med at bruge Atari ST er simpelthen det at PC og Mac er blevet for komplicerede. Det burde være forbudt ved lov at sælge hemdator med så indviklet et system som Windows. Selvom jeg en dag måske bliver tvunget til at købe en PC som CD-viewer vil jeg blive ved med at bruge min ST til almindeligt arbejde.

Injet refill tips til Epson Stylus800 mono:

Jeg har en Epson Stylus800 mono inkjet printer. I modsætning til Canon BJ har den et printerhoved, som kan holde i hele printerens levetid. Kun selve blækbeholderen udskiftes. Og nu har jeg selv erfaret at man ikke engang behøver udskifte blækbeholderen. Men borer bare et lille hul i toppen og fylder blæk i med en almindelig sprøjte. Det ær en stor besparelse og det gør livet enklere, da man bliver fri for at spekulere i brugen af Economy knappen for at spare på blækket.

Sådan gør jeg: Når INK OUT-lampen begynder at blinke er det kun blæk nok tilbage til print af 4-5 sider tekst. Da er der i hvert fald plads til at fylde 20 ml blæk på.

His nærmeste papirhandler købes en flaske blæk i god kvalitet, samt en stor sprøjte (spruta). Hvis du printer mindst en gang om ugen (veckan) skulle der ikke være risiko for forstoppelse med tørret blæk selv med blæk i almindelig kvalitet som f.x. QUINCK. Men jeg må nok indrømme at jeg ikke har speciel kendskab til blæk kvaliteter. Jeg har måske bare været heldig.

Undgå at skubbe til printerhovedet. Den kan tage skade at blive flyttet manuelt. Det er intet problem, da den er let tilgængelig i den position, som den normalt har når printeren er slukket. Refill på den måde har den fordel at man kan lade blækbeholderen blive siddende i arbejdsposition hele tiden. Man behøver ikke kikke i manualen.

Det eneste, som kræver lidt fingerfærdighed er at bore det lille hul i toppen af blækbeholderen. Öv dig lidt på et eller andet stykke plastik først. Da beholderen er fyldt med skumgummi er det ikke

Fortsætning på sid. 8

NYHETER

Redaktör: Peter Segerdahl

Det har varit ganska fint väder i juli... Ingen fara, nog har jag allt lite att skriva om även denna gång. Min vana trogen så tänker jag berätta om nyheter ifrån den senaste Atari-relaterade mässan.

NAS

I juni var det Göteborgs tur att ha en Atari-mässa, NAS (Nordic Atari Show). Sverige är idag i en ganska unik situation. Aldrig har det funnits fler företag som gör så bra produkter för Ataridatorer. De flesta av dessa företag var representerade på NAS. Mässan gick så bra att det redan planeras en för nästa år.

Spel

Största nyheten var naturligtvis att **Substation** från UDS äntligen är släppt. På NAS visades Substation med fyra MIDI-länkade STE:er – läckert! Substation blev ännu bättre än vad demoversionen utlovade. Speciellt snyggt/mjukt är det på en

Falcon. Helt klart en höjdare. Stort minus dock för det krångliga manualskyddet. Visst är det bra med ett manualskydd men varför krångla till det så, och varför i hela friden skall man läsa nerifrån och upp? Ni vet väl förresten att det finns ett hack som kan ändra i "save"-filen och man kan på så sätt fuska till sig mer vapen/energi, inte för att JAG använder det men jag har en kompis...

Pinball Dreams visades på Falcon. Det är det första i ett långt led av spel som har/skall konverteras till Falcon. Detta är naturligtvis en mycket trevligt trend. Personligen blev jag inte speciellt imponerad av Pinball Dreams Falcon (med tanke på vad Obsession gör på en STE) men visst var det mjukt. 64 färger kändes dock lite snålt. Hoppas UDS får klart sitt Obsession Falcon någon gång.

Addiction Software (ni vet Rainbow I och II) mumlade om att de hade ett "Falcon only" strategispel på gång.

Musik/Ljud:

Jam 4, fyra utgångar samt lågbrusiga ingångar för Falcon, visades "live".

Jam 8 utannonserades. Den ger åtta utgångar av mycket hög ljudkvalité till Falcon, har plats för en A/D-omvandlare och kostar hälften av vad konkurrenten FA-8 kostar. Pris 3595:- inkl. moms. Naturligtvis fungerar både Jam 4 och Jam 8 med CuBase Audio Falcon. De tillverkas av Line Audio Design i Rinkaby (nej, inte Rinkeby).

Jam 2 är av samma utförande och kvalitet som Jam 8 men bara med två utgångar som går att kombinera med de två interna i Falcon. Kommer troligen att ersätta Jam 4. Har också plats för en A/D-omvandlare. Kostar 1995:- inkl. moms.

Jam Sample Clock är en extern sampleklocka för att kunna sampla och spela upp i 48 eller 44.1 kHz (en version för varje frekvens). Utpriset är 360:- inkl. moms.

Zero-X v1.03 visades på mässan. Ett par veckor senare släpptes den officiella versionen v1.03a. Klart uppsnabbad grafik och fullspäckat med nya användbara unika funktioner som BeatSplit, DeTune m.m. En demoversion finns på bl.a. STraight BBS.

För er som har tröttnat på att byta dongel när ni byter musikprogram finns det nu en räddning. Copson Data säljer en billig lösning som består av en kontakt som man ansluter i cartridgeporten, samt en lång bandkabel med en cartridgeanslutning i änden. Inte nog med att man slipper vara orolig för att slita ut eller rent av bryta av sin cartridgeport, man kan nu lätt byta dongel utan att luta sig över skrivbordet eller in i toweren. Det bästa av allt är att man inte ens behöver stänga av datorn! När jag testade insåg jag att det var lättare och gick fortare att byta dongel än att byta diskett.

För de med lite med pengar i kassan har Wizztronics lanserat **CartMaster II**. CartMaster kan ha upp till tre donglar samtidigt (man bestämmer vilken som skall vara aktiv med en accessory). Det nya är att CartMaster II har en liten bandkabel mellan lådan och datorn för

Hawk 030 – ny värsting

Hawk 030 är en 68030 33–48 MHz version av Barracuda 040. Kommer att bli klar ganska snart. Fyra till fem gånger snabbare än en normal Falcon.

Systemspecifikationer

Plug-and-Play för enkel installation. 128 kB level2-cache uppgraderbar till 256 kB.

32 bit system-RAM gjord för direkt inkoppling av standard Falcon-minne 4/16 MB (30- eller 72-pin SIMM-modul). En valmöjlighet är ett minneskort för 32-bit TT-kompatibelt utökat RAM upp till 64 MB med fyra standard 32 bit SIMM.

Videoexempel (inbyggd "ScreenBlaster" som t.ex. klarar följande upplösningar)

448x512 i TrueColor 896x512 i 256 färger 1280x960 i 16, 4 och 2 färger

Videoaccelerator med 1 eller 2 MB video-RAM. Avlastar processorn upp

till 75% för skärmuppdateringar.

Möjligheter för utbyggnad

Videoportsanslutning för Video Funnel (framegrabber). Anslutning för tillbehör som t.ex. 486-emulatorkort.

Prestanda

100% kompatibel "med all befintlig programvara".

Standard Falcon är 3–4 MIPS, med Hawk kommer man upp i 16 MIPS (48 MHz).

Video mer än 100% snabbare än Falcon (beroende på upplösning). 400–500% rå hastighetsökning mot en standard Falcon.

Utökat DMA-access.

1 waitstate ROM.

0–2 waitstate system-RAM.

0 waitstate TT Fast-RAM.

Pris

US\$ 725 (inklusive 1 MB VRAM och 128 kB level2-cache). Ett TT Fast-RAM kort (upp till 64 MB) kostar US\$ 75.

att minska risken att knäcka porten. Den är även billigare än CartMaster I (ca 1500:- inkl. moms?). CartMaster II Inside är lite billigare ändå men saknar hölje. Den är tänkt för towers o dyl.

En betaversion av ett mycket trevligt jingelprogram ifrån Karlskrona för radiostationer (Falcon only) visades upp (**Jingle Falcon**). STraight BBS har demoversion.

Övriga nyheter som inte visade på NAS

Datorer/emulatorer/simulatorer

Barracuda 040 har blivit ännu snabbare. Nu pratas det om nio gånger snabbare än en Falcon 030. Tyvärr har den inte blivit riktigt klar ännu.

Wizztronics gör också ytterligare försök att få licensiera Falcon från Atari.

Afterburner 040 för Falcon och ST, annonseras flitigt fast den inte heller är klar. Undrar vem som hinner först, GE-Soft eller Wizztronics?

Gemulator 4 (MegaSTE-emulatorn för Windows) har släppts. Den stödjer upplösningar upp till 1024x768 och man kan starta både Atari-, DOS- och Windows-program från "Atarins" desktop. Man kan även sköta all filhantering därifrån och slipper alltså använda Filhanteraren i Windows). Den stödjer upp till 14 MB ST RAM. Stöd finns för modem, MIDI, CD-ROM, joystick, hårddisk, skrivare, serieport och parallellport. Körs den på en 90 MHz Pentium (dagens standard PC) ger den samma prestanda som en TT!

C-LAB Falcon Mark1 har lanserats. Det är en standard-Falcon med lite modifierat ljud. Inte speciellt upphetsande men priset verkar ligga lite under dagens Falcon. Rykten säger att C-LAB har köpt upp hela Atari Corporations lager av Falcon och kommer att vara ensam distributör av Falcon-datorer när återförsäljarnas

lager har tagit slut. Detta sägs vara verklighet i USA redan idag.

Enligt Atari i England skall man återigen ha tagit upp nyproduktionen av Falcon-datorer, antagligen eftersom man har slut på lager (Atari har alltid bara tillverkat vad som efterfrågas).

Falcon Xtender från Blowup kommer i augusti. Den utnyttjar Falcons 4 MB-kort och kan bestyckas med 1 och 4 MB 30-pin SIMM i steg om 2(2x1) eller 8(2x4) MB upp till 32 MB RAM. CPU- och DSP-accelerator som är mjukvarustyrd i många steg från original till 40 (DSP 50) MHz. Inbyggd "ScreenBlaster" (Blowup2 Hard?). Priset är 349 DM inkl. tysk moms.

Musik/Ljud

Det utlovade **DSP-kortet till Eaglen** verkar ligga långt fram i tiden.

A-DAT-interfacet till Falcon är fortfarande i betastadiet.

Spel

Trenden att släppa "STE/Falcon on ly"-spel verkar bara bli större. Detta leder till att spelen blir mycket snyggare (större palett), mjukare (hårdvaruscrollning och blitter) och får riktigt bra ljud (8 bit DMA). Tidigare har vi ju sett exempel på detta med Obsession och Substation men nu har det alltså dykt upp fler.

TEAM skall enligt rykten vara det snyggaste och roligaste fotbollsspelet någonsin till Atari. Äntligen mjuk scrolling, mjuka sprites och bra ljud! Det fick utmärkelsen "Atari World Beater" i senaste Atari World, vilket innebär 9 av 10.

Nästa mäs

Den 22 juli åker jag till London för att ställa ut Zero-X på Storbritanniens viktigaste musikmässa (endast för branschfolk). I nästa nummer får ni läsa hur det gick och vad som fanns av intresse för oss Atarifantaster.

Slutligen

Nog är det ganska mycket nyheter för en s.k. "död" dator. Ändå har jag bara skrapat lite på ytan av nyhetsberget. Jag är dock övertygad om att det finns programutvecklare, återförsäljare, distributörer och hårdvarutillverkare som undrar varför jag aldrig skriver om deras produkter. Detta beror helt enkelt på att jag inte känner till dom. Alla är varmt välkomna att ringa/faxa eller allra helst skicka mig information samt demoexemplar. ■

Peter Segerdahl

Graeme Rutt om Atari World nr 3/95

Som jag skrev i AM:s extrautskick blev Atari Worlds senaste nummer stoppat i Storbritannien. Anledningen var de "kränkande" bilder som publicerades i samband med huvudartikeln för numret, en artikel om pornografi skriven av Graeme Rutt.

Faktum är att lagarna i Storbritannien är mycket strikta när det gäller pornografi så händelsen kanske inte var direkt oväntad för AW:s ledning. Artikelförfattaren Graeme Rutt räknade dock själv inte med något liknande:

– Som författare hade jag inte en tanke på att detta skulle kunna hända, men jag vet att redaktörerna började att räkna på riskerna redan tidigt.

Han fortsätter med att konstatera att händelsen gett honom mycket av erfarenhet:

– Visst var jag för naiv som trodde att man kunde skriva om så känsliga ämnen utan att få hård kritik. Hade jag skrivit om den "hemska pornografin" och att "pedofiler skall avrättas" samt tagit med bilder på baddräktmodeller hade ingen reagerat. Låter det som jag är sur? Det är jag!

Tidningen stoppades av tidsningsdistributören W H Smiths (jämför med TIDSAM i Sverige), redan innan den skickats ut till försäljare i landet. Någon hade klagat till W H Smiths och enda chansen är att något sett den på Spotlight Show i London (show för Amiga/Atari).

Graeme förklarar att Storbritanniens lagar vad gäller pornografi är oerhört strikta, men också mycket oklara:

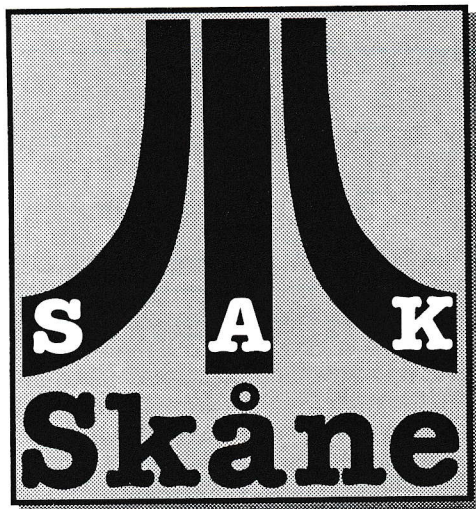
– Allt som "förnedrar eller förstör" är obscen och då också olagligt, men jag tror inte att någon är helt säker på vad man menar. Alla bilder, även sådana som visar ensamma män med erektion, klassas som olagliga. Dock gör lagen ett enda stort undantag; om bilderna visas i utbildande syfte är det fullt lagligt. Det gällde dock inte för AW när W H Smiths stoppade den. Jag tror att dom bara är rädda för att dom kan råka göra ett fåtal upprörda.

Sidan där den obscena bilden fanns har fysiskt tagits bort från tidningen och kommer att tryckas i nästa nummer (utan bilden). ■

Rolf Johansson

Vic lämnar Atari World

Chefredaktören och Atari-gurun Vic Lennard (redaktör för AW och skribent i musiktidningen Sound on Sound) har lämnat AW och SoS. Ofir Gal är ett av namnen som kan komma att ta över SoS:s sidor. Vic är dock fortfarande redaktör för Club Cubase. Anledningen till att han tvingas lämna en del av sin arbetsbörda, är hans sjukdom som kräver detta. Det har ingenting att göra med stoppannet av Atari World nr 3/95.

SAK/Skåne rapporterar

*Vad händer i södra Sverige?
Jo, där bygger just i detta nu
SAK/Skåne upp ett intensivt
schema späckat med olika akti-
viteter för våra kringboende
medlemmar. Glädjande nog
har uppslutningen varit över
förväntan; på vår enkät har
t.ex. till dags dato 26 stycken
Atari-ägare svarat. I en senare
spalt planerar vi att presentera
ett sammandrag av dessa.*

Från att från början uteslutande ha rört sig inom den lokala styrelsen, har verksamheten för varje möte kommit att engagera fler och fler "vanliga" medlemmar. Alla har dock haft det gemensamt, att de haft svårt att hitta till lokalen, som onekligen har en något udda placering i källaren av ett hyreshus. Men på i princip varje möte har någon ny medlem dykt upp, och vi har vid det här laget redan hunnit stifta närmare bekantskap med ett 15-tal skånska Atarianer. Och alla har spontant och glatt intygat att vårt initiativ verkligen kom i rättan tid. Många är de som – enligt känt mönster – till slut börjat känna sig ensamma om sitt datormärke och därför börjat snegla på bredare plattformar. Där har vår existens passande nog lett till att de beslutat hålla sig fast vid sin Atari ytterligare något år.

Den 10/7 hölls ett mycket betydelsefullt styrelsemöte, där våra framtidsplaner fick lite fastare form och färg. Detta är ett litet axplock av allt vi tänker försöka hinna med framöver:

Studiecirklar

Vi skall hålla studiecirklar. Den första kommer att behandla TOS, vilket kanske inte låter så upphetsande tills man inser att det är då man kan börja undersöka

och presentera alla dessa olika filväljare och alternativa desktoppar som man på sista tiden virtuellt kunnat vada i. Och ärligt talat tror vi, att även vi "gamla rävar" kommer att få stor glädje av denna kurs.

Senare kommer vi att titta närmare på olika multitaskande system, och självklart även MiNT, MiNThet och de olika internetprogram som äntligen börjat anpassas till andra än Unix-expert. Undervecknad sliter för fullt med DUFTP, HTML093 samt de 7 diskar som en viss Denesh Bhabuta frikostigt spred omkring sig på NAS, och vi räknar med att inom kort sätta upp fungerande SLIP/PPP-kopplingar hos så många som möjligt av cirkeldeltagarna.

Varje studiecirkel kommer preliminärt äga rum efter varje ordinarie medlemsmöte, och TOS-kursen startar lagom efter skolstarten, dvs den 28 augusti. En symbolisk kursavgift om 60 kr kommer att tas ut av varje deltagare, och dessa pengar kommer att läggas i lokalföreningens "Falcon-kassa". Intresserade kan vända sig till SAK/Skånes ordförande **Jesper Kock** på telefon **046-250265**.

Vi håller även på och pysslar med lite udda byggprojekt till våra kära datorer. Vårt första revolutionerande bygge blir ett speciellt kort för alla med stereomonitorer eller stereoanläggningar inkopplade till sina ljudutgångar. Målet är, att få ut tangentbordsklicket i stereo, så att tangenterna längst till vänster på tangentbordet bara hörs i vänster högtalare samt motsvarande på höger sida, och det mest sensationella av allt: Man ska kunna höra i stereobilden exakt var tangenten man trycker på sitter!

Släng din Pentium!

För övrigt pågår en intensiv lobbyverksamhet riktad mot de PC-ägare vi råkar dela vår klubblokal med. Förutom att väggar, tak och bord redan är täckta av affischer och tidningar om Atari, har vi även börjat skicka direktreklam till var-

enda medlem i den konkurrerande klubben. I varje skickat paket har vi lagt en Atari 520 STM, en SF 354 enkelsidig diskettstation, en antennkabel samt ett original-exemplar av *Dungeon Master*. Döm om min förvåning när plötsligt några av våra offer började ge igen med samma mynt! När jag kom hem från stranden häromdagen satt till exempel ett stort paket slarvigt intryckt i min brevlåda. När jag öppnade det, låg däri en IBM Pentium-dator, som jag naturligtvis raskt förpassade till soptunnorna. För att inte tala om alla mer eller mindre suspekta 486-or som ligger i högar i min hall!

Men lite får man väl stå ut med när man nu råkat upptäcka vilken dator som är den ballaste. Nu måste jag tyvärr avsluta denna lilla artikel, men som vem som helst kan se: SAK/Skåne lever! ■

Dag Dao (dag.dao@dada.ct.se)

INSÄNDARE från sid. 5...

nogen katastrofe hvis der efterlades lidt borespåner invendigt i toppen af beholderen.

Selve påfyldning er ingen kunst, især hvis du sørger for omgivelser, der kan tåle blækpletter! Efter påfyldning (ikke for hurtigt) lukkes hullet med et stykke tape. Til sidst tændes printeren og man aktiverer self-cleaning et par gange efter behov (tryk på Alt-Pause). Når nu blækket er blevet så billigt kan man tillade sig at køre denne automatiske print-head-cleaning-cycle oftere.

Paul Dion

Hej och tack för ditt tips Paul. Jag lät det vara på "dansk" för det är nog inte så svårt att förstå. Återförsäljare finns i Malmö. Daggskimmer, Musik & Dekstop och Mr. Data. Jag håller för övrigt med dig, det är bättre med Atari! Du får gärna skriva om hur du installerade ditt 1,44MB drev (skicka texten på disk).

Rolf Johansson

Stor bildrapport från

Nordic Atari Show

FOTO: JONAS HELLSBORN

Det började med en idé från vår ordförande, på ett belt vanligt styrelsemöte. Några månader senare bade runt 150 atarifrälsta samlats i Samskolan, Göteborg den 16:e, 17:e och 18:e juni för att ströva omkring, tävla, handla, spela och programmera.

Nordisk Atari Show (som snabbt blev "Nordic" Atari Show) skulle bli beviset på att Atari fortfarande levde i Sverige och omnejd. Till skillnad från vanliga "hackerkonvent" ville vi också ha med en utställningsdel, där företag kunde demonstrera och sälja produkter. Hackerkonvent har kanske en avstötande stämning för den oinvigde i sysslorna, som därför vänder i dörren eller inte ens kommer dit. Med utställningen lyckades vi locka folk som aldrig ens kunde tänka sig "konvent" även om ett riktigt sådant

kan rekommenderas starkt.

Nyfiken

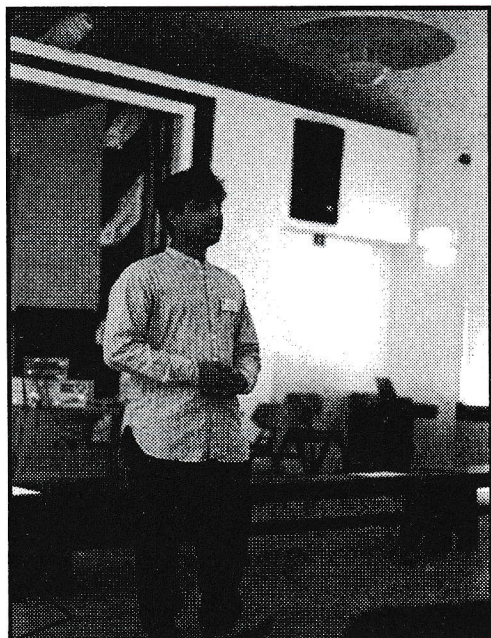
För att få ut så mycket som möjligt av en show som NAS måste man vara väldigt nyfiken hela tiden. Genom att fråga, prata, påstå och skvallra får man reda på det senaste och lär sig nya saker. Både konventdelen och utställningen bjöd på nyheter och mycket information. Tack vare våra utländska besökare från COMPO och Atari World kunde man få reda på ett och annat.

I utställningshallen (som var inredd i Samskolans gymnastiksal) kunde man finna COMPO, Atari World, Sven Bornemark Musik, Falcon Pro Center, Kari Heimonnen, Addiction Software, DISK1, QSound, UDS, 1:a AK (första Atariklubben) och Copson Data. Daggskimmers Bo Leuf stod också till tjänst med både det ena och det andra, samt Nic Harlowe från 16/32 Systems.

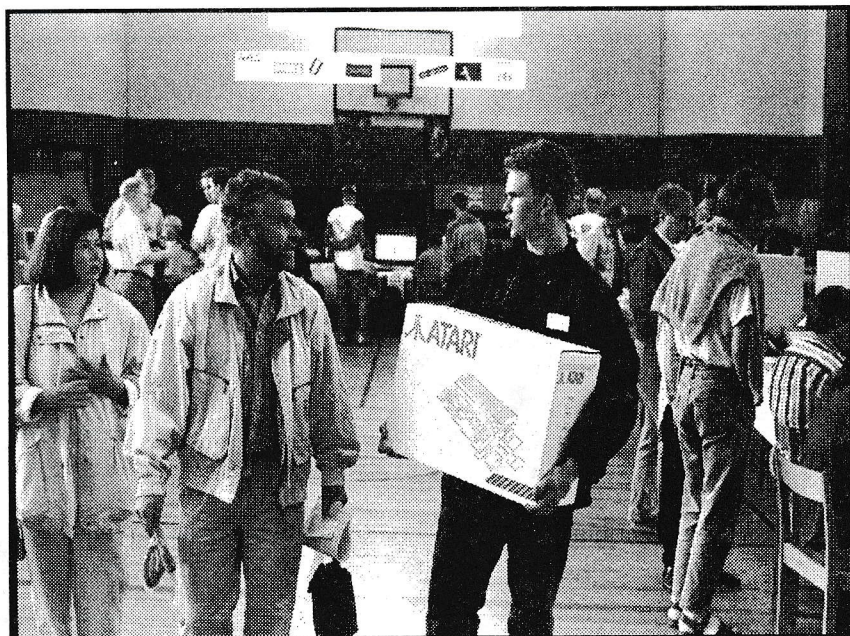
Den lite undanskymda föreningen SAK försökte också få upp ett litet bås och

det lyckades väl rätt så bra. Nackdelen var att vi hade för lite tid att t.ex. demonstrera hur vi gör den eminenta tidning du håller i handen. SAK:s BBS, STraight BBS, var dock igång (nästan) hela tiden i utställningshallen. Intresset var stort för hur systemet fungerar, främst OCTOPUS och SEMPER i multitaskande miljö (MagiC). Bertil Jägard kunde så klart inte låta bli att skina med sin PAK 68/3 som ger STE:n en rejäl fartökning.

DISK1 sålde och lät besökare spela Jaguar, något som en massa utnyttjade flitigt. Spel som DOOM, AvP, T2k och andra favoriter avnjöts. 1:a AK visade gammal hederlig åttabitarsteknik, COMPO demonstrerade That's Write 3 och sålde en hel del mjuk- och hårdvara. UDS hade Substation i nätverk, Addiction visade Rainbow 2 och Kari Heimonnen visade sin musikdatabas Music Box. Tungvikta- ren Papyrus snurrade idogt i Falcon Pro Centers dator medan Copson Data sikade mitt i prick med Zero-X (som Peter Sergerdahl stolt demonstrerade). Sven Bornemark utförde registrering av shareware på plats(!), och ingen missade väl

Vår föreläsare, Denesh Bhabuta.

Nedan: Erik Häll från Q-Sound (Radio Karlskrona).

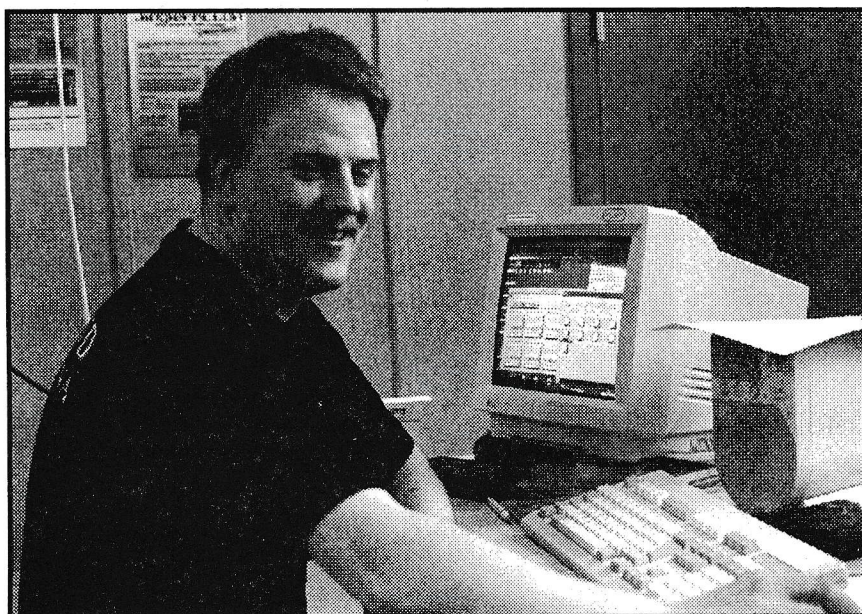
att köpa en Atari-miniräknare samt ett exemplar av det stoppade Atari World-numret.

Föreläsning

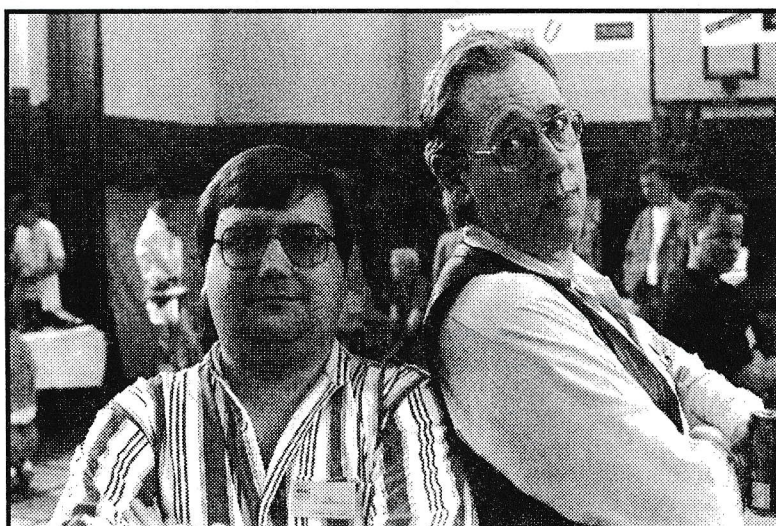
Vår inbjudne föreläsare, Denesh Bhabuta, höll faktiskt som planerat(!) sin föreläsning och talade om Atari "on the net", dvs möjligheterna att kommunicera digitalt med sin Atari och hur effektivt det verkligen är. Han berörde också MagiCMac och försökte avläsa framtiden, fastän nästan alla vet att det är så när på en omöjlighet (Denesh visade också MagiCMac i utställningshallen). Frågor och diskussioner uppkom naturligtvis också, t.ex. om Falcons fördel i musiksammanhang. Föreläsningen lockade en hel del personer som förhoppningsvis gick lite mer upplysta från aulan.

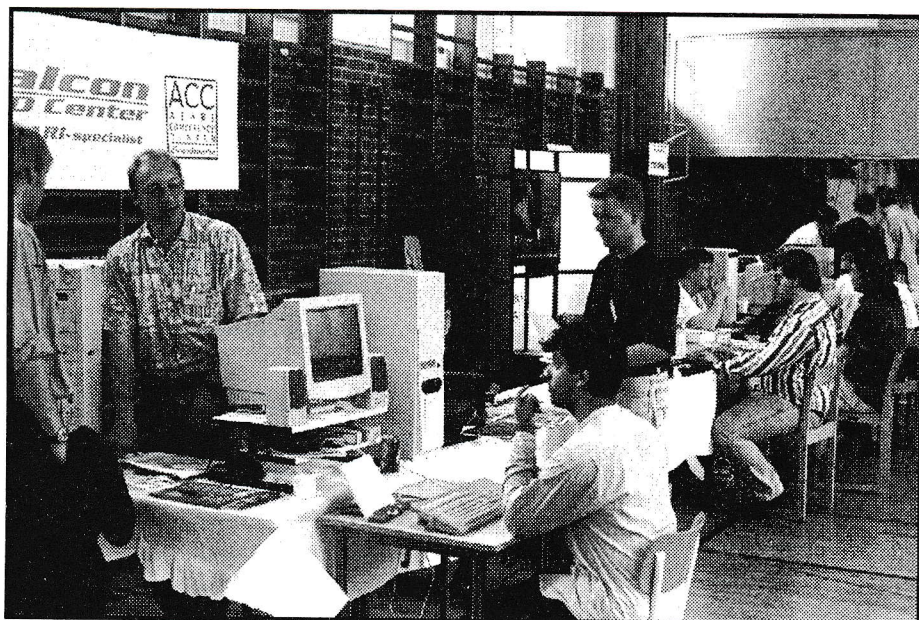
Ett plan upp

Konventdelen befann sig på andra plan i skolbyggnaden. Där kunde man finna grupper som Impulse, NoCrew, DHS, ICE m.fl. Man kodade, drack CocaCola,

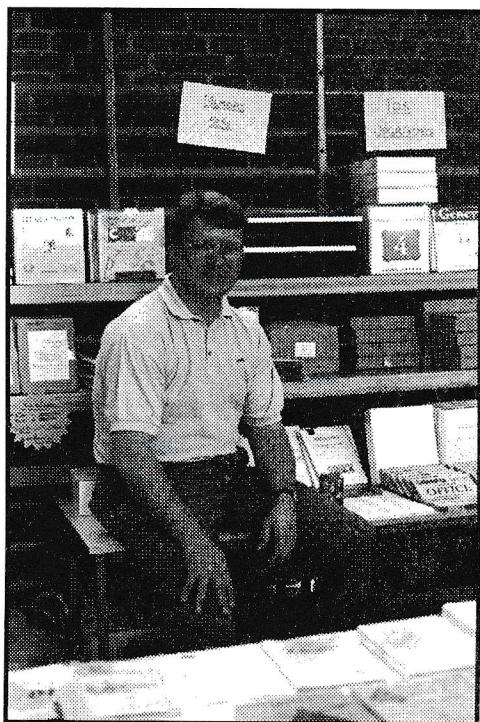

Nedan: En engelsman och en amerikan. Eller något sån't. Nic Harlow (16/32) och Tom Tomason (FPC).

Falcon Pro Centers monter. Här försökte vi bland annat att installera Chimera.

T.v. Nöjd utställare, David från COMPO.

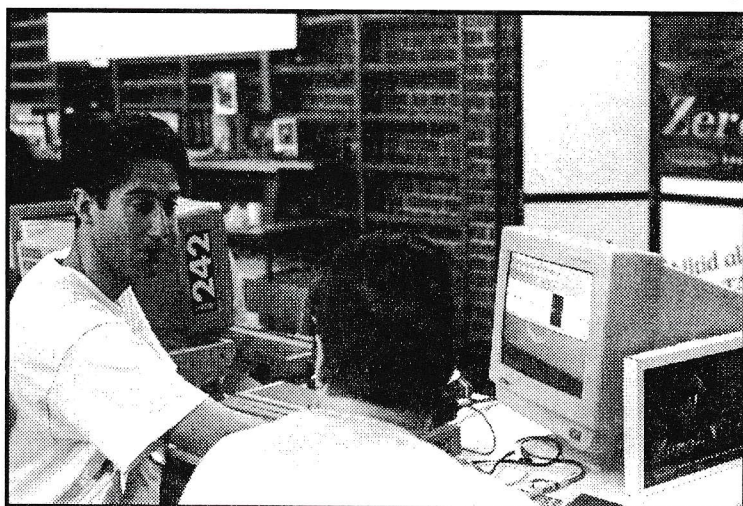

ritade och skapade, med siktet inställt på att vinna någon av kategorierna i tävlingen på söndag eftermiddag med fina priser på spel. Sömn var minimal och Colan maximal!

Söndagen kom och vinnare korades. Den snabbt ihopsatta(?) gruppen Dreimal vann Falcon-demo och DHS vann klassen STE-demo. Oskar Myrhede som kommit ända från Motala tog hem priset i åttabitorsklassen.

På det magiska plan två tävlades det också i Obsession (Aquatic Adventure). Priset var antingen ett Obsession eller Substation och vinnaren Emil Olviken (med 80'196'950 poäng) föredrog det sistnämnda till sin samling.

Eftersom utställningshallen var stängd på natten var det här all aktivitet förekom. Hade man ingenting bättre för sig var det bara att ta stegen upp och börja prata med programmerare och andra viktiga personligheter.

Nedan: Peter Segerdahl demonstrerar Zero-X (såklart).

Caféet hölls emellertid inte på plan två men dock var det öppet för alla dygnet runt. Här kunde den hungrige äta en underbar korv med bröd och samtidigt hålla i sig en CocaCola. Vi serverade även våfflor under lördagen och gissa om de var uppskattade. Nästa år sätter vi Ylva Budsjö på heltid som våffelsmetsösare!

Summering

Det är ju egentligen lite orätt av mig, som också var arrangör, att skriva om NAS, men samtidigt mycket effektivt eftersom jag hade någorlunda bra översikt över allt som hände. Däremot kan jag inte påstå att den planering vi hade staplat upp hölls till punkt och pricka. Det fanns många faktorer som spelade in. Dock var de flesta besökare nöjda och vi har naturligtvis tagit till oss alla intryck och kommentarer vi fått, främst genom de enkäter en del besökare (och alla utställare) hade äran att få svara på.

Vad kan vi vänta oss nästa år då? Så klart blir det ett NAS 1996! Vi vill ha allting på ett plan (andra skolor passar mycket bra för det), fler föreläsare med olika ämnen och bättre ordning på demonstrationer av program och utrustning i utställningslokalen. Även fler tävlingar där man kan vara med utan att kunna programmera.

Inträdespriserna var något höga men det var oundvikligt eftersom lokalhyran kostade en del. Vi gick faktiskt med nöd och näppe runt (nästan)! Nästa år ska vi naturligtvis försöka pressa priserna så att fler kommer till NAS.

Planeringen för nästa år har redan börjat. Vi ses på NAS 96. Välkommen! ■

Rolf Johansson

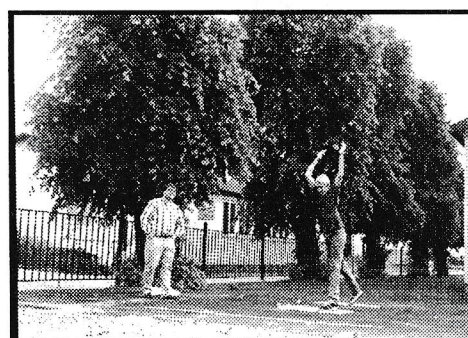
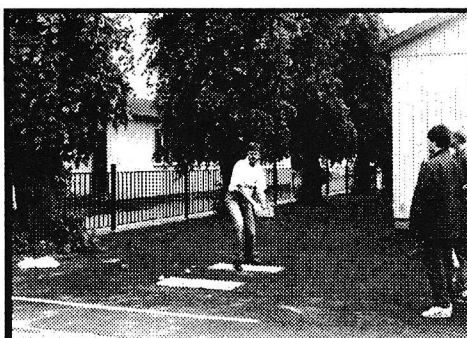
Ylva Budsjö (med favoritkepsen) sitter i kassan.

NoCrew: /dev/null

När det är kast med liten hårddisk kastar man antingen som fotografen...

...eller som en riktig vinnare!

FreidBits III: Bundestag!

Datorkonvent, har ni varit på sådant? Atarifolk hör till de som ofta beivrar dylika. Vi i NoCrew bestämde oss i varje fall att vi måste vara representerade på 'Fried Bits Drei' i Bremen, 14-17 april 1995.

Vi satsade på att resa lätt. Vår bil hade ju bara så där en 3-4 kubikmeters lastut-

rymme. Självklart hade varje person en dator, en VGA-skärm och ex antal hårddiskar men utöver detta hade vi bara med oss en TV, två Videor, två Surroundstereos, equalisatorer, mikrovågsugn, smörgåsar, åtta högtalare och lite annat meck. Min stora kaktus fick vi tyvärr lämna vi hemma. Vi var även lite tveksamma till det där med mikrovågs-

ugn ty namnet påminner ju en aning om Microsoft, usch!

Till Bremem från Göteborg är cirka 75-100 mil, som hittat. Det kan ju tilläggas att bilen knappt gick att bromsa för bromsskivorna var ojämna. Väl framme så fann vi det bunkerlika Gemeinsellschaft Obervieland, typ kulturhus eller di-

Five to Five

Five to Five är ett program som i huvudsak konverterar samplingsar. Namnet kan verka lite konstigt och udda, men förklaringen är enkel. Förra versionen av 525 kunde programmet konvertera från och till just fem olika format. I den senaste versionen supportras dubbelt så många format: AIFF (Mac och Cubase Audio), DVSM (WinRec), AVR (Atari), HSN (CrazySounds), SND, AU (Sun), WAV (PC), CIT (Fortune) och raw sample data.

I och med att programmet konverterar direkt till disk, istället för i RAM, så kan man även konvertera mycket stora samplingsar trots att man kanske inte har så mycket minne. Nackdelen med denna teknik är att det tar lite längre tid.

Underligt nog så går det inte att konvertera hela mappar med samplingsar, utan man är så illa tvungen att konvertera fil för fil. Vilket kan vara riktigt tröttsamt om det är många filer.

Att kalla Five To Five (525) för ett dedikerat samplings konverteringsprogram är en klar underdrift. Programmet utvecklas ständigt, och den senaste versionen (v2.11) klarar även av att konvertera samplingsfrekvensen, maximera volymen, filtrera (desvärre endast lågpass), och tona in och ut samplingen.

to som skulle bli skådeplatsen. I Tyskland har de den lilla egenheten att de pratar tyska. Vi förstod knappt dem, de förstod absolut inte oss, men efter en stunds ve-vande med armarna fick vi komma in. Det var lite småtrångt tyvärr, men vi lyckades klämma in nästan alla våra prylar eftersom vi var bland de första som anlänt. FB3 var egentligen avsett bara för Falcon 030 och det var kul att se att det fanns så många grupper som sysslade med den datorn, men även några Acorn och Amiga grupper fanns där. De blev så småningom väldigt multinationellt. Mest tyska grupper givetvis, men även mycket folk från Holland, Frankrike, England, Finland och Polen. Totalt var det ungefär 250 betalande besökare, vilket nog var mer än planerat.

När alla var inpackade i lokalerna så följde ett febrilt hackande. Det var kul att se så många verkligen knappade på plats. Det kan till en viss del bero på att de hade en unik tävlingskategori, intro på max 96kB vilket råkar sammanfalla med minnesstorleken på DSP-RAM:et i Falcon. Det absolut viktigaste att ha med sig på ett konvent näst efter datorn är förlängningssladdar och fördelardosor. Dessa bildar sedan ett grovmaskigt spindelnät över konventlokalen. När någon sedan

Det som gör 525 så speciell är att den supportrar format från 8-bitars mono samplingsar till 16-bitars Cubase Audio inspelningar. Konstigt nog så stödjer den inte Sound Designer 1 formatet, vilket måste ses som en klar miss, i och med att det är det enda format Steinberg's Avalon kan exportera i. Men annars är det ett mycket trevligt program med utmärkt

support, och 100 spänn (20DM) är verkligen inte mycket att gaffla om.

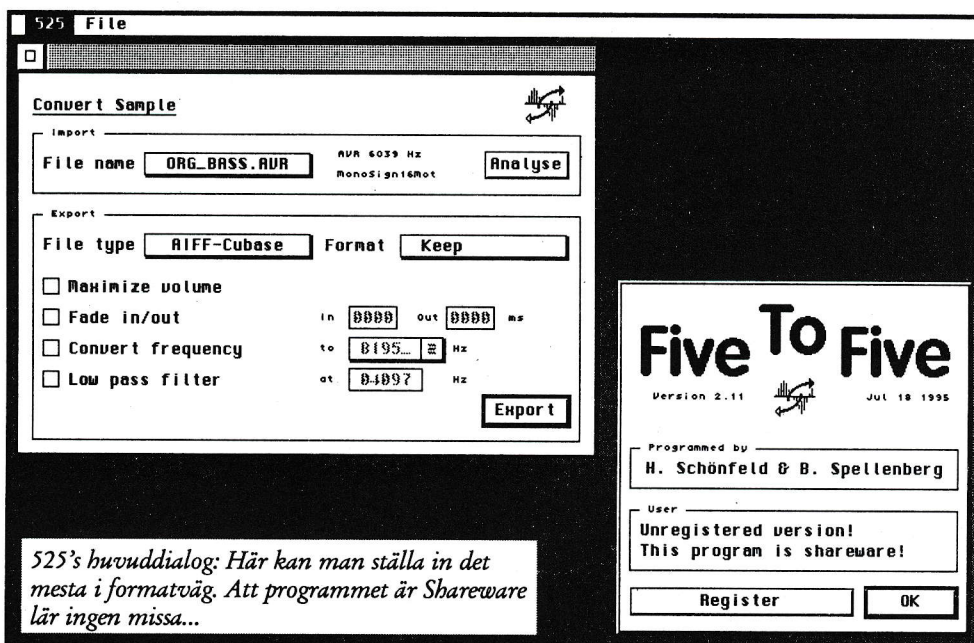
Idag finns 525 för Atari och OS/2. Versioner för Macintosh och DEC Alpha (UNIX) är planerade. ■

Carl Löfgren

Email: Carl.Lofgren@abc.se

Från: Vilket väl sorterat PD-bibliotek som helst.

Pris: Shareware 20DM c:a 100SKR.

drog igång sin micro, och det var inte vi, så gick alla propparna i huset ändå. Detta skedde fem gånger. Efter ett tag lär man sig att spara ofta. Det var givetvis en fin ljudgröt i lokalerna och stämningen blev efter hand ganska konventmässig. När det blev för stökigt kunde man gå ut på den stora altanen utanför. Det var för övrigt nästan bästa stället att sova på.

Sova gjorde förresten en individ i den svenska gruppen Impulse, han gick till sovsalen och lade sin fina lädercowboyhatt uppochner bredvid sig innan han somnade. Han vaknade sedan av att folk gick förbi och skrattade. Någon hade lagt en lapp där det stod "hemlös" på honom och i hatten låg sammanlagt 11 Dmark i olika valutor. Några av fransmännen höll på och framegrabbade hela tiden med en screeneye och en videokamera. Synd att de inte släppte alltihop i en enda stor MPEG-fil. Vi och fransmännen hade en lång diskussion om musikmak, de gillade inte våran. Vi spelade mest "Jävla Anamma" och Hassan-skivor. Sketchen "Der Spiegel" var mäkta populär där nere. Polackerna impade med hårdvara, de hade hemmabyggda hårddiskinteface till sina datorer, de var nästan de enda med STE:er. På söndagskvällen, efter det obligatoriska antalet förseningar var det dags

för tävlingarna. Som vanligt var det alldeles för många bidrag i modul- (musik) tävlingen, framför allt eftersom de flesta tävlande där borde göra något annat än musik. Däremot var 96kB tävlingen en positiv överraskning. De bidragen var i nästan samman klass som de stora hårddiskbaserade obegränsade demoner. Tre tunga bidrag lämnades in i den stora demoklassen. Lazer, Eko och Avena. Men omröstningen var nog inte svår för någon. Rankningen var ganska självklar. Både Avenas och Ekos var mycket bra och Ekos hade kanske varit ännu bättre om de inte hade krockat på vägen från Frankrike. Men Lazer vann med stor marginal. Lazer är en grupp från Österrike. Huvudkodaren pratar för övrigt perfekt svenska efter 2 år i Sverige. Hans flickvän spelar en minst sagt viktig roll i demot. Lazers demo "Lost Blubb" är klart för att visas på MTV direkt. 7MB stort (4 packade HD-disketter). Helt klart värt att ladda ner även med 2400-modem. Körbart endast på Falcon. Lazer vann en Sony Playstation. Bundestag på er alla som var här och där! ■

NoCrew/Janderz

REGISTRERA NUMERA!

Shareware-sidan med Sven Bornemark

Tack, alla glada vänner som registrerade sina sharewareprogram på NAS! Både Denesh Bhabuta och jag fick uppleva mycket stöd för sharewarhjältarna under dessa dagar. Resultatet av att så många svenska atarianer nu börjar fatta mening- en med att registrera sina favoritprogram är givet: vi får ännu mer och bättre mjuk- vara att proppa i våra datorer!

TurboBlanker

Det senaste tillskottet bland program som stöds via Sven Bornemark Musik är TurboBlanker. Denna Jürgen Koneczny's skärmläckare för Falcon är mycket fiffigt konstruerad; när skärmen släcks aktive- ras det energispar-läge som många mo- dernare monitorer stårar med. Det säger bara "thjutt" och allt blir svart, men sam- tidigt sparar både energi och bildrör.

En annan finess är att datorn faktiskt job- bar snabbare när monitorn är släckt! I Ataridatorer sköts ju all videohantering av 68030-processorn, och med Turbo- Blanker aktiverad slipper processorn bry se om bildsysslorna, och datorn jobbar runt 1,6 gångar snabbare. Coolt va?

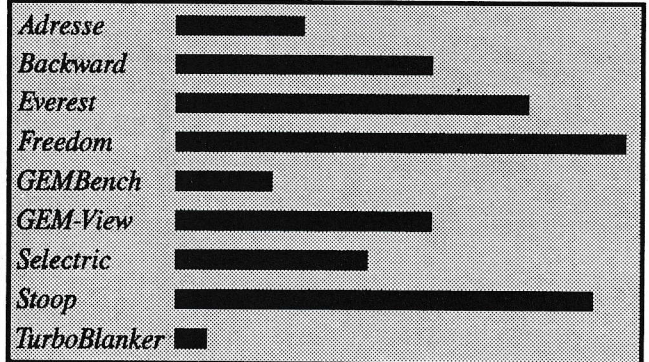
Hur snabbt?

Tabellen nedan visar prestandaförbättr- ingen med TurboBlanker aktiverad. Has- tighetsökningen är direkt beroende av vilken skärmupplösning och vilket "screen refresh"-värde som är valt. Tur- boBlanker snabbar upp datorn mer vid höga upplösningar.

GEM Bench v4.03 © Ofir Gal - 3 March 95			
Falcon 030 TOS 4.04 AES v3.40 GEMDOS v0.48 MiNT not present, Blitter Enabled, NVDI 3.01 present, Video Mode: 848*640*16, FPU not present, Run and Malloc from STRAM.			
Ref: F030, 640*480*16			
	Utan TB:		Med TB:
GEM Dialog Box:	1.960	235%	1.285 359%
VDI Text:	1.005	477%	0.590 813%
VDI Text Effects:	2.300	445%	1.450 706%
VDI Small Text:	1.640	280%	1.100 418%
VDI Graphics:	6.095	188%	3.795 303%
GEM Window:	2.140	102%	1.360 161%
Integer Division:	3.185	97%	3.070 101%
Float Math:	10.145	60%	6.110 100%
RAM Access:	3.300	77%	2.120 120%
ROM Access:	2.465	87%	2.300 93%
Blitting:	4.840	75%	2.805 131%
VDI Scroll:	6.265	108%	3.635 187%
Justified Text:	4.885	110%	3.020 178%
VDI Enquire:	1.160	150%	0.685 255%
New Dialogs:	4.625	126%	2.875 203%
Graphics:		208%	337%
CPU:		80%	103%
Average:		174%	275%

Sharewaretoppen

Här kan vi se att Freedom, Stoop och Everest drar ifrån. Tur- boBlanker är ny i sammanhanget, men förväntas knappa in på täten snart.

Vill du påverka listan aktivt? Registrera dina favoritprogram!

Sisådärja! Min egen 16 MB Falcon med ScreenBlaster och NVDI pinnar alltså på i cirka 1,6 gånger sin vanliga hastighet. Tack för det, Jürgen!

Inställningar

I TurboBlanker kan man ställa in hur lång tid det ska ta innan programmet släcker skärmen. Man kan även fram- tvinga direkt aktion genom att föra mus- pekaren till nedre vänstra hörnet. Vidare kan TurboBlanker förmås att deaktiveras (tända upp skärmen igen) vid aktivitet från tangenter och mus samt MIDI- och modempportarna.

TurboBlanker är synnerligen stabilt. Jag har själv kört programmet i två månader,

och inte en enda gång har jag märkt av något knas. Min dator är igång cirka 15 timmar per dygn, och TurboBlanker släcker snabbt skärmen, vare se jag kör Cubase (potentiellt krångelprogram i så- dana här sammanhang), Calamus eller modemkommunikation.

Svensk version

TurboBlanker har nyligen översatts till svenska, och är för närvarande uppe i version 1.34S. Programmet har sharewa- re-status, och den oregistrerade versionen är fullt körbar, men en aningen irriteran- de dialogruta dyker upp vid vissa tillfäl- len.

Att registrera TurboBlanker via Sven Bor- nemark Musik (enklast via postgiro 23 59 59-4) kostar 160:-. ■

Sven Bornemark

(sven@dada.ct.se eller 2:200/136.56)

TurboBlankers
inställningsmeny.
Helt fantastiskt!

TurboBlanker V1.34s

950517 © JÜRGEN KONECZNY

REGISTRERAD FÖR: SVEN BORNEMARK

TurboBlanker: ☒ Aktiv

Reagera på: ☒ Tangent ☒ Mus

☒ MIDI ☒ Modem

Släck efter: (SEKUNDER)

Känslighet: (PIXELS)

Prioritet:

Atariträff i Åmotsfors

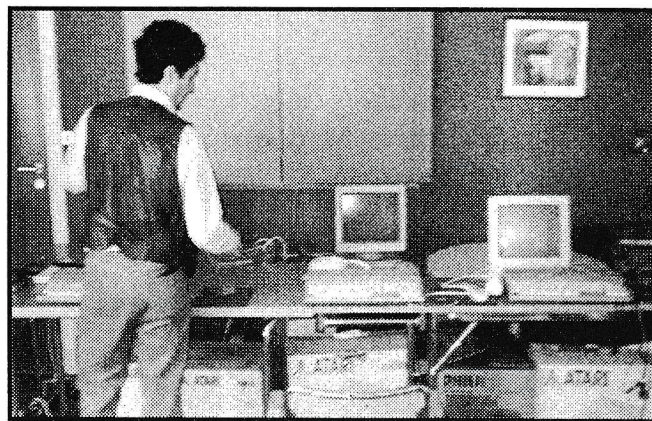
Söndagen den 4 april anordnades en Atariträff i Åmotsfors (Värmland). Vi är några Atari-entusiaster som brukar träffas och försöka lära oss programmera i GFA-Basic, och samtidigt började planer smidas på att ordna en Atari-dag för att visa upp vad det finns för Atari-modeller.

Efter telefonkontakt med Johan Asserlund i SAK, blev vi lovade ett antal gratis PD-disketter från klubben som skulle användas till att demonstrera på våra datorer. Vi fick även ett femtontal överblivna Atarimagasin att dela ut till besökare och kontakt togs med Adastra Electronics (generalagent för Atari) och dom lovade att skicka en Jaguar med sju spel plus brochyror och posters om Falcon, Lynx och Jaguar.

Eftersom detta skett helt ideellt tyckte vi oss ej ha råd att annonsera i någon tidning, utan det fick bli egentillverkade flygblad i Calamus som vi satte upp lite här och där i Åmotsfors och närliggande orter.

Under dagen hade vi följande system uppställda: En TT030 4/48 med PTC1426 skärm och laserskrivare SLM604, en Falcon 4/250 med SVGA skärm, en STACY 2/20, en STE med SC1224, en STFM med SM124, Megafile 30, Cubase, ljudmodul och synt, en Jaguar kopplad till en TV, och tre ST-maskiner från Ferdinand von Malmberg som han visade sina egna utbildningsprogram på. Uppslutningen var väl inte den bästa, men under en period var vi nog ett 30-tal personer i lokalen. Jaguaren var nog mest intressant, för där spelades det från att vi öppnade vid 12-tiden tills vi började plocka ner vid 16-tiden. ■

**Lars Andersson, Leif Utter,
Tomas Krigström, Bengt Rudenhed
och Tomas Eriksson**

Atari Info Pages

I förra numret av AM så skrev Rolf om det nya hypertext systemet ST-Guide. Denna gång tar Carl Löfgren och undersöker en av de senaste och användbaraste hypertext filerna till ST-Guide, Atari Info Pages (AIP).

AIP är ett enormt bibliotek över befintliga program (oavsett typ; PD, Shareware, kommersiellt, etc), programmerare, BBS:er (i Tyskland s.k. MailBox'es), och förlag/återförsäljare. I och med att AIP kommer från Tyskland (vad annars?) så är all text och de flesta program och beskrivningar på tyska, men fler och fler icke-tyska program och programmerare börjar hitta dit. Dock bör jag tillägga att trots att AIP är på tyska, så är den faktiskt ganska enkelt att förstå.

Kräver ST-Guide

För att kunna använda sig utav AIP så måste man alltså ha ST-Guide installerad (vilket varje Atariägare borde ha numera). Dessvärre fungerar AIP endast med den senaste versionen av ST-Guide (Release 13) och för närvarande finns den enbart på tyska.

För varje program finns lagrat en mängd olika informationer såsom namn, adress, email-adress, arkivnamn, datum, längd, programmerare, etc., samt en kortfattad beskrivning av vad programmet gör.

I den senaste versionen av AIP (Release 8) så finns det 585 olika program, 478 programmerare, 194 förlag/åf och 130 BBS:er att läsa om. AIP uppdateras regelbundet och det går att skriva upp sig på en prenumerationslista via email, så att dom senaste versionerna kommer hem direkt till ens emailkonto.

AIP är s.k. Fairware, vilket innebär att du gärna får skicka 10 DM (ca 50:-) för att uppmuntra dessa killars otroliga arbete.

Sammanfattningsvis

Idén med AIP gynnar alla. För programmeraren och återförsäljarna är detta inget mindre än ett ypperligt tillfälle för gratis reklam för sin produkt. Och konsumenten (vi dödliga med andra ord) kan på ett relativt enkelt sätt leta upp det som söks.

Så... alla ni programmerare där ute. Skicka in beskrivningar på era program! Mallar finns i AIP arkivet för att göra det enklare. Desto fler program som finns i AIP desto bättre! Jag har hittat massor av program jag aldrig ens hört talas om i AIP. Det vore väl rätt så fräckt med en total guide över spel och program till vår Atari, eller hur?

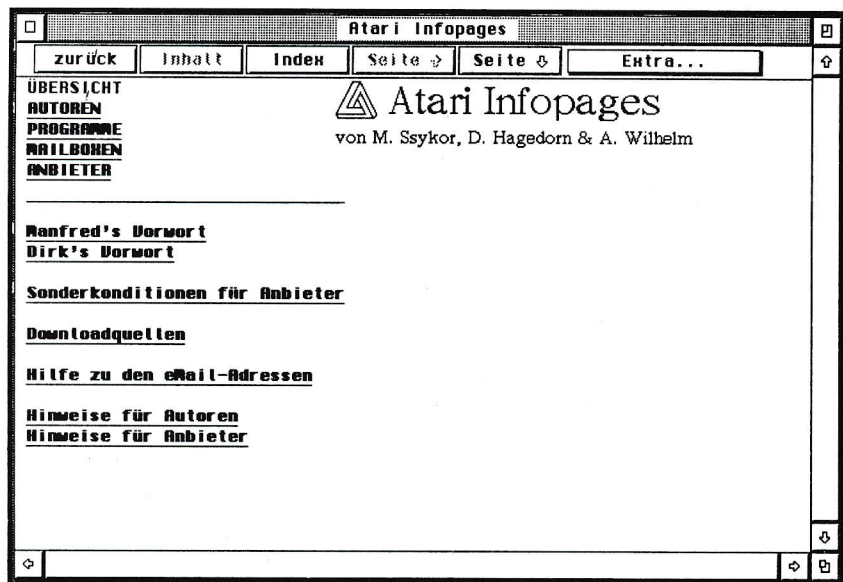
De enda nackdelarna hos AIP är främst att allt är på tyska. Det kan man såklart lätt avhjälpa med ett tysk-svenskt lexikon och en gnutta tålmod. Dessutom kan man inte kan söka efter en viss sorts program (t.ex. diskeditorer, ordbehandlare, etc). Annars är det bara tummen upp för AIP!

Hör av er till: Manfred Ssykor, Hüttenstraße 46, D-52068 Aachen, Tyskland. Eller via email: manfred_ssykor@ac3.maus.de. ■

Carl Löfgren

(email: Carl.Lofgren@abc.se)

Huvudmenyn i Atari Info Pages.

Rad- annonser

Radannonsering är gratis för alla medlemmar i SAK. Sätt in en annons om du vill sälja, byta, köpa, knyta kontakter eller skänka bort en Eagle eller Medusa till oss. Vid försäljning av programvara skall det tydligt framgå att det är original det rör sig om. Vi förbehåller oss rätten att refusera annonser. Håll annonstexten kort! Efter styrelsebeslut får inte längre PD-bibliotek och liknande annonsera, endast annonser där det rör sig om några enstaka exemplar hård/mjukvara godtas. Skriv, ring, faxa eller e-posta med din annons till oss.

SÄLJES

Extradrive SF354 pris 160:-. Ev. byte mot Monkey Island, Elite 2 eller BAT 2. CD32 med 6 spel, joy-pad, ställ och manualer pris 2000:-. Nr 434, Magnus Bengtsson, Långgatan 26, 360 30 LAMMHULT.

Atari 520 STE 4MB, hårddisk Megafile 30, sv/v skärm 14". Svenskt bokföringsprogram från DD-Data kompl. med manual + en massa andra program på hårddisken. Prisdé 5500 kr. Mitt telefonnr är 0650-98090, Lars Löwén. Priset kan diskuteras vid ev. affär!

Atari 1040 ST (1990/91) säljes biligt, inklusive färgskärm (SC1224), printer Star LC-10 multi font), mus, joystick, 20-tal spel och olika program. 2500 kr. Ring Fredrik på tel. 031-415599.

KÖPES

GFA Software Development (bok & disk), GFA Basic 3 Training (bok & disk), GFA GEM Utility Pack GUP (bok & disk). Dessutom GEM-baserad MIDI-sequencer med källkod i GFA (!). Har du någon el. några av ovanstående titlar till försäljning, ring mig 08-193473, Uffe (417).

Okej då. Så ful är den inte.

Faktum är att den är riktigt snygg. 100% kvalitet, en askgrå T-shirt i bomull med snyggt färgtryck fram och svartvitt bak. Likväl som du köper en i stan kan du köpa den här. Skillnaden är att du visar att du stödjer Atari.

Medlemmar betalar endast

60:-*

Alla andra betalar

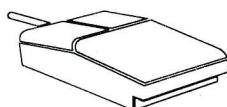
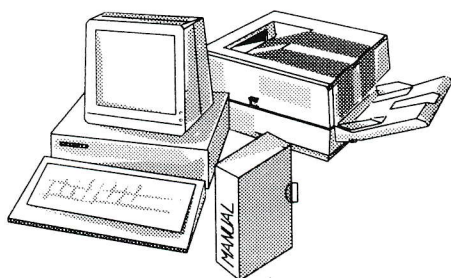
70:-*

* Porto och packning tillkommer med 15:- (alltså blir det totala priset 75:- resp. 85:-). Betala till postgiro 491 75 44 - 1. Skriv tydligt ditt namn, adress, telefonnr och medlemsnr. Ange också önskad storlek (medium, large eller extra large).

ACC-företagen förfogar över ett stort antal intressanta produkter för Dig och Din ATARI. Vårt samarbete ger Dig som kund många fördelar då vi kan hålla ett bredare sortiment och genom gemensamma inköp och annonsering hålla priset på en fördelaktig nivå. Vi kan inte allt, vem kan det, men genom ett brett kunnande kan vi erbjuda våra kunder support på högsta nivå. Vår personal har mångårig erfarenhet av ATARI,

ACC ATARI COMPETENCE CENTER Scandinavia

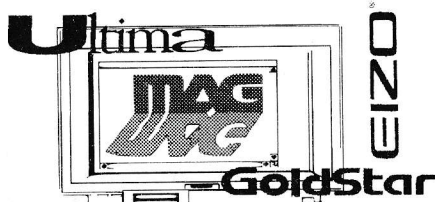
hårdvara som mjukvara. Kontakta alltid Din närmaste ACC-handlare så får Du support från Ditt närområde på lokal nivå, vi kommer att göra vårt bästa för att alltid ge Dig ett trevligt bemötande även om det ibland bara gäller någon enkel fråga. Är det något som Du saknar, har synpunkter eller tips om, hör av Dig till din lokala ACC-handlare. Våra kunder är och förblir vår största resurs. Väl mött!

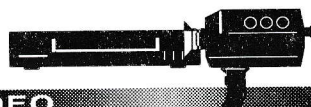
MÖSS m.m	SEK
ACC MOUSE	195:-
TABBY GRAFIKTABLETT	797:-
TOPSTAR JOYSTICK	328:-

EMULATORER	SEK
FALCON SPEED	2758:-
PC KEYB.INTERF. FALCON	671:-

MONITOR	SEK
14" SVGA MTS	2421:-
14" Datic TrueColour	4795:-
15" SVGA GoldStar multisync	3442:-
17" SVGA GoldStar multisync	6592:-
17" MAG TRINITRON	9753:-
20" GoldStar multisync	11150:-
NOVA MEGA	2852:-
NOVA VME PLUS II	4572:-
NOVA FALCON PLUS II	6142:-
OVERSCAN ST	699:-
OVERSCAN TT	1658:-
SPEED RES. CARD	1812:-
SCREENBLASTER III	925:-
SCREENBLASTER III INSIDE	525:-
VGA CHIP KYLELEMENT	294:-
ADAPTER VGA/ST-FALCON	250:-

VIDEO	SEK
VIDEOMASTER ST RGB	1395:-
VIDEOMASTER FALCON RGB	1795:-
EXPOSÉ för APEX-användare	3250:-
EXPOSÉ/APEX MEDIA	4895:-
DA'S FALCON VIDEO SYSTEM	6995:-
FALCON GENLOCK	6252:-
OVERLAY II	1615:-

MICROPOLIS

HÄRDISK	SEK
IDE 2.5" CONNER 350	2746:-
IDE 2.5" CONNER 420	3235:-
IDE 2.5" QUANTUM 514	3675:-
Inst. kit IDE HD/Falcon	252:-
IDE 3.5" CONNER 425	1609:-
IDE 3.5" CONNER 545	1885:-
IDE 3.5" CONNER 850	2372:-
IDE 3.5" CONNER 1275	2937:-
SCSI 3.5" QUANTUM 365	2221:-
SCSI 3.5" QUANTUM 540	2376:-
SCSI 3.5" QUANTUM 730	2995:-
SCSI 3.5" CONNER 1060	4392:-
SCSI 3.5" CONNER 2147	7560:-
SCSI 3.5" MICROPOLIS 4351	14256:-

MICRO ST SCSI-adapter	995:-
SCSI TOOLS 6.x	626:-
ICD LINK 2P SCSI-adapter	1250:-
ICD PRO UTILITIES 6.5	690:-
HD DRIVER	250:-
DIAMOND BACK 3	622:-
DIAMOND EDGE	622:-
KOBOLD 2.5	795:-

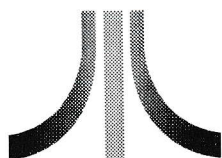

MINNE & ACCAR	SEK
BARRACUDA 040 ca-pris	8500:-
AFTERBURNER 040 ca-pris	7995:-
FALCON HIGH SPEED 32 MHz	1295:-
SPEED RES. CARD 16-40 MHz	1812:-
PAK68/3 33MHz TOS 2.06 erf.	3849:-
ST T28 28 MHz	2195:-
STe T28 28 MHz	2395:-
T28 MULTIBOARD	1795:-
RAMEXPANSION ST 0 Mb	360:-
RAMEXPANSION ST 2 Mb	1175:-
RAMEXPANSION ST 4 Mb	1962:-

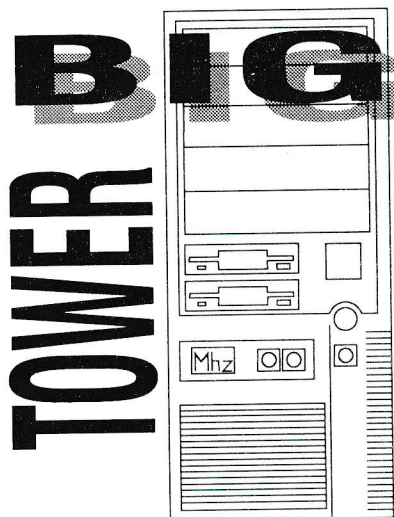

KOMMUNIKATION	SEK
TELEX 14.4 V.32 bis faxmodem	1499:-
TELEX 14.4 VOICE faxmodem	1749:-
TELEX 28.8 V.34 faxmodem	2749:-
LASAT 28.8 V.34 faxmodem	2995:-
LASAT 64 ISDN ext.	5495:-

DATORER	SEK
FALCON 4/0	7617:-
FALCON 4/350	10126:-
FALCON 16/0	13152:-
FALCON 16/350	15476:-
FALCON 4/425 TOWER	12395:-
FALCON 4/850 TOWER	12975:-
EAGLE från	19750:-
MEDUSA T40	39995:-

BYGG EN TOWER	SEK
FALCON BIG TOWER	2420:-
MONT. KIT 2.5"-3.5" IDE	242:-
ROM-PORT TOWER	416:-
SCSI-PORT TOWER	560:-
ALPS KEYBOARD	550:-
DESKTOPPER	925:-
FREEKEYS	525:-
AT KEY PC-Interface	645:-

COPSON DATA
Hovetorpssg. 66
582 64 LINKÖPING
Tel/Fax 013-16 41 04

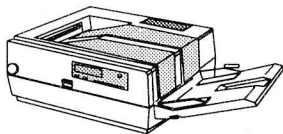
DAGGSKIMMER
Zenitgatan 56
212 14 MALMÖ
Tel. 040-97 00 57

DISK 1
Tegnérsgatan 8
412 52 GÖTEBORG
Tel. 031-18 01 40

ALLA VÅRA PRISER INKLUDERAR LAGSTADGAD MOMS. Priserna är justerade efter de valutakurser som gällde 95 08 01 och justeras åter vid eventuella kursförändringar efter detta datum. Vi följer noga prisutvecklingen på de största Atari-marknaderna och prissätter efter dessa omräknat efter svenska valutaförhållande. Frakt och postavgifter tillkommer. Alla leveranser sker mot postförskott om inget annat avtalats.

ACC ATARI COMPETENCE CENTER Scandinavia

ACC SÖKER NYA MEDLEMMAR! För att öka vårt spridningsområde söker vi nya medlemmar som är intresserade av att öka supporten på ATARI-marknaden. Handlare, speciellt i norra Sverige, med liknande kund- pris-policy är välkomna att höra av sig till något av ACC-medlemsföretagen. Har Du som kund förslag om företag som skulle kunna passa in i vår verksamhet är vi glada att höra av Dig.

PRINTER	SEK
HP DESKJET 320	3249:-
HP DESKJET 540	3495:-
HP DESKJET 660C	4795:-
EPSON STYLUS 800	3750:-
STYLUS COLOUR 720dpi	6495:-
HP LASERJET 4L	6195:-
HP LASERJET 5P	9995:-
BROTHER HJ400	3187:-
BROTHER HL630	5195:-
BROTHER HL660	8750:-
HP DJ REFILL Sx2st	235:-
HP REFILL CMYx2st	595:-
HP DJ-PATRON CMY	525:-
SLM 804 TONER	551:-
SLM 804 TRUMMA	2592:-

SYSTEM	SEK
GENEVA/NEODESK 4	1240:-
GENEVA/NEODESK 3.04	950:-
GENEVA	650:-
NEODESK 4	650:-
NEODESK 3.04	350:-
NEOCLI 2.2	290:-
MAGIC	775:-
MAGIC/EASE	1195:-
MAGIC/EASE/KOBOLD/NVDI	1995:-
NVDI 3.x	658:-
X-BOOT 3	300:-
SPEEDOGDOS 5.x	781:-
100 TRUETYPE FONTER	550:-

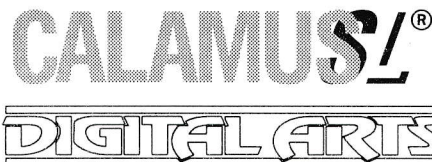
OFFICE	SEK
ATARI WORKS	1195:-
PAPYRUS GOLD	1695:-
TWIST 3 DATABAS	1495:-
THOUGHT 2 IDÉPROCESSOR	960:-

10110100111

PROGRAMMERING	SEK
HI SOFT BASIC 2.1	1305:-
LATTICE C 5.6	2202:-
DEVPAC 3.10	1049:-
ATARI A-Z	275:-
ATARI COMPENDIUM	495:-
DSP 56000 PROGR. REF.	225:-
MODERN ATARI SYST.SOFTW.	325:-

MUSIK	SEK
CUBASE AUDIO 8-16 spår	8495:-
LOGIC AUDIO 8	8175:-
SCOREPERFECT PRO 2.1	2875:-
DAME STUDIO	1800:-
DAME COMPLETE	4900:-
CLARITY FALCON	1327:-
REPLAY STEREO	1052:-
FALCON PSI INTERFACE	3000:-

GRAFIK & DTP	SEK
DA's VECTOR	1750:-
DA's VECTOR PRO	2631:-
DA's PICTURE	1750:-
DA's DTP BW	3495:-
DA's DTP CD	5861:-
DA's DTP TC	8225:-
DA's FALCON FÄRGSYSTEM	4968:-
CALAMUS 1.09	885:-
CALAMUS SL	2695:-
IMAGECOPY 3	450:-
RAINBOW II	725:-
TRUE IMAGE	870:-
APEX MEDIA	1295:-
STUDIO PHOTO	1143:-
SCOOTER PCB kretskortlayout	1676:-

SONY

CD-ROM	SEK
SONY SCSI x2 410/220	2275:-
SONY SCSI x4 684/190	2595:-
TOSHIBA SCSI x3 510/190	2399:-
MITSUMI IDE x4 600/150	2311:-
EXTEND DOS PRO	495:-
CD TOOLS	589:-
CD ROM ROM	845:-
500 TRUETYPE FONT CD	678:-
GEMINI PD/SW CD	350:-
CRAWLY CRYPT	375:-
SUZY B 1+2	545:-
MEGA ARCHIVE 2 PD/SW CD	350:-
SKYLINE PD/SW	350:-
PUBLISHER'S SOURCE	275:-
COMPO POWER CD	375:-

LYNX

Kolla priset!!!

JAGUAR/LYNX	SEK
JAGUAR Basenhet	1995:-
JAGUAR CD-ROM	1995:-
JAGUAR CATBOX	695:-
NÄTVERKSKABEL	120:-
SCARTKABEL	200:-
S-VHS KABEL	230:-
JAGUAR CONTROLLER	300:-
ARKADKONTROLLENHET	1495:-
CRESCENT GALAXY	400:-
EVOLUTION DINO DUDES	400:-
RAIDEN	400:-
CHECKERED FLAG	470:-
DRAGON Bruce Lee Story	470:-
BUBSY	570:-
CANNON FODDER	570:-
IRON SOLDIER	570:-
KAZUMI NINJA	570:-
SYNDICATE	570:-
THEME PARK	570:-
WOLFENSTEIN 3D	570:-
ZOOL 2	570:-
CLUB DRIVE	650:-
DOUBLE DRAGON 5	650:-
HOVER STRIKE	650:-
PINBALL FANTASIES	650:-
SUPER BURNOUT	650:-
TEMPEST 2000	650:-
VAL D'ISERE Ski & Snowboard	650:-
ALIEN vs PREDATOR	700:-
BRUTAL SPORTS FOOTBALL	700:-
DOOM	700:-
SENSIBLE SOCCER	700:-
TROY AIKMAN NFL	700:-
LYNX inkl. 1 spel	695:-
LYNXPEL	200-400:-

SPEL	SEK
CANNON FODDER	337:-
ISHAR 1	325:-
ISHAR 2	325:-
ISHAR 3	395:-
LLAMAZAP	395:-
OBSESSION StE	299:-
OBSESSION FALCON	AUG!?
PINBALL DREAMS	395:-
STEEL TALON	395:-
STONEAGE	225:-
TRANSARCTICA	395:-

FALCON PRO CENTER
Väderlekstorget 12, 418 32 GÖTEBORG
Asphöjden, 517 91 BOLLEBYGD
031-54 55 26 / 033-28 48 54

INDIGO 2
Montanagade 29E
DK-8000 ÅRHUS C
+45 86 20 16 55

MUSIK OCH DESKTOP
Husargatan 8
211 28 MALMÖ
040-23 41 97

Freedom

-en alternativ filväljare

Vem i hela fridens namn behöver en ny filväljare? Ataris filväljare räcker väl gott och väl till för alla de behov som någon nånsin kan ha! Tja, på sätt och vis är det svårt att argumentera emot sådana påståenden. En alternativ filväljare till datorns inbyggda är väl inte något som kan påstås tillhöra (dator)livets nödvändigheter. Ändå skulle jag vilja påstå att Freedom är det nya program som imponerat mest på mig under året.

Fastän jag har använt programmet i ett par månader nu hittar jag fortfarande nya finesser i det och har ännu inte upphört att förvåna mig över att programmerarna har lyckats lägga in så många nyttiga och användbara funktioner i ett program som egentligen "bara" är en filväljare.

Man kan ganska rättvisande jämföra en alternativ filväljare med en fjärrkontroll till TV:n. På den tiden som det inte fanns några fjärrkontroller att få var det ingen som varken saknade eller behövde dem. Men oj oj oj vilka problem man får i dag om ens fjärrkontroll skulle råka sluta att fungera. Samma sak gäller för mig och mitt förhållande till Freedom. Skulle jag råka sätta mig vid en dator och Ataris filväljare kommer upp känner jag mig lite vilsen och får fundera ett kort tag innan jag kommer ihåg hur det var man gjorde på den tiden som man inte hade någon Frihet.

För hårddiskenvändare

En sak är viktig att påpeka i sammanhanget. Den som inte har hårddisk har så gott som ingen som helst användning för en alternativ filväljare. Har man hårddisk däremot har man oftast delat upp denna i flera delar, så kallade partitioner. Själv har jag delat upp min hårddisk i fyra partitioner (diskenhet C, D, E och F). Detta innebär att en fil eller mapp som jag söker eller skall göra något med kan finnas på en av sex diskenheter (drive A och B tillkommer ju också förutom hårddiskens fyra delar).

Sedan tillkommer ytterligare en sak som har att göra med hårddiskar. Man får plats med oerhört mycket mer information på en hårddisk jämfört med en diskett. Detta innebär att man har en massa mappar och filer på varje hårddiskenhet och det blir ännu svårare att hitta det man vill ha tag på. Här kommer alltså

Freedom in och löser ens problem. Programmet har så många finesser att det bara går att ta upp en bråkdel av dem i en sådan här recension. Men samtidigt tycker jag att programmet är så heltäckande att om du som läser verkar sakna någon finess i min beskrivning kan jag nästan säkert säga att denna finess finns med i programmet.

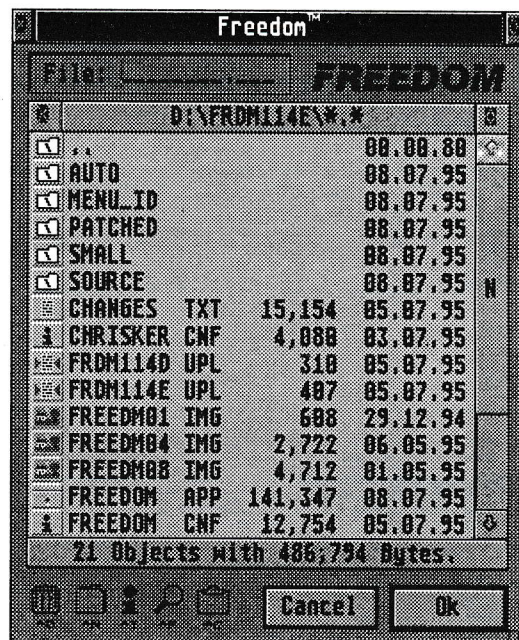
Installation

Om man avser att köra Freedom utan multitasking (alltså med ett operativsystem som bara tillåter att ett program åt gången körs) installerar man Freedom som en accessory. Man skall också lägga in det lilla programmet FFSEL.PRG i sin auto-mapp. Programmet tar enligt manualen upp över 160 kB minne. På min Falcon testade jag med att starta med och utan Freedom men utan några andra förändringar. Skillnaden i ledigt minne var då 243 kB. Freedom tar alltså upp en hel del minne men själv har jag aldrig fått någon minnesbrist på min dator för att jag har haft Freedom installerad.

Freedom är ett av de mest konfigurerbara program som jag någonsin har träffat på. Alla inställningar gör man i en fil som heter FREEDOM.CNF. Denna fil redigeras i en vanlig texteditor. Inställningsfilen är full av beskrivningar av vad de olika inställningarna betyder och gör så även den oerfarne bör ganska snabbt kunna lära sig att ställa in allt som han/hon önskar. Förutom standardfilen FREEDOM.CNF får man med ytterligare två konfigurationsfiler där man kan studera hur två olika personer har valt att göra de olika inställningarna.

Hur det fungerar

Freedom aktiveras varje gång som den vanliga filväljaren anropas. Till skillnad från alla andra filväljare sitter Freedom i

ett eget fönster. Vill man beskriva detta med en teknisk term säger man att den är icke-modal. Eftersom den hamnar i ett fönster läser den inte systemet. På tal om att läsa systemet finns det något annat som också (nästan) alltid brukar läsa systemet och det är olika dialogrutor, sådana som brukar innehålla val typ OK och Cancel. Man kan låta Freedom ta över kontrollen av alla sådana dialogrutor och placera dem i fönster. Får man frågan "vill du verkligen radera denna text?" i en dialogruta kan man alltså flytta undan dialogboxen och se efter att man inte håller på att begå ett misstag innan man klickar på OK.

Eftersom Freedom körs som en accessory kan man även själv plocka fram den när man tycker att man behöver den. I och med att programmet i princip har alla funktioner som en hel desktop har kan det till slut bli ganska ofta som man för upp musen till menyraden längst upp till vänster och klickar på valet Freedom.

Utseende

På översta bilden ser vi hur Freedom kan se ut. Man kan själv bestämma vilken storlek filväljaren skall ha när den dyker upp. Vill man sedan ändra storleken på den görs detta genom att man tar tag i den lilla fyrkanten längst ner till höger. Alla viktiga data visas för varje fil – inte bara namnet på den utan även storleken och när den skapades eller sist ändrades. Gör man fönstret lite bredare kan man även se det exakta klockslaget bredvid datumet. Det finns givetvis en mängd fördelar med att känna till storleken på en fil (eller när den sist ändrades) innan man gör något med den.

För att göra det lättare att snabbt hitta den fil man söker finns det också en liten ikon till vänster som symboliserar vilken

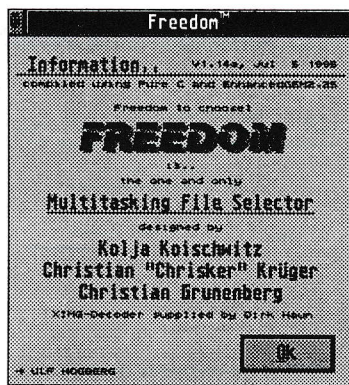
filtyp den tillhör. I rullningslistan till höger står det ett N. N:et symboliserar att filerna är sorterade efter deras namn. Ett högerklick på rullningslistan gör att en liten meny hoppar fram där man kan välja hur filerna skall sorteras. De kan sorteras på de olika sätt som de kan i desktopen men även på lite mer udda sätt som baklänges eller efter typ. Man kan alltså till exempel låta alla textfiler (*.TXT) samlas i en följd och där sorteras efter storlek.

Liksom i Ease kan man även utnyttja högerknappen på musen lite mer än vanligt. Man kan ställa in Freedom på så sätt att ett högerklick motsvarar ett vanligt dubbelklick med vänsterknappen. En mapp markeras alltså genom att man klickar på den en gång med vänsterknappen medan den öppnas om man klickar på den med högerknappen. Sådana här finesser är svårt beroendeframkallande vill jag lova!

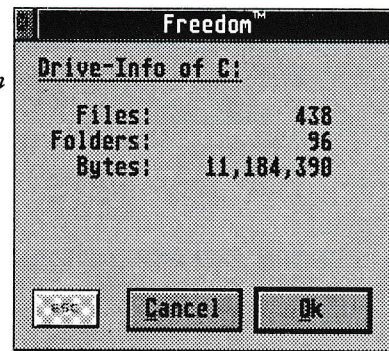
Nya ikoner

Längst ner bredvid de vanliga Ok- och Cancel-knapparna finns fem stycken ikoner. De många praktiska funktioner som dessa har skulle jag kunna skriva en hel del om. Några exempel kan jag i alla fall ge. Vill man ha lite information om en fil klickar man på den och sedan på i-ikonen, eller också drar man filen ner till i-ikonen och släpper den där. Nu får man reda på all information som man behöver om filen och man kan även ändra dess namn. Skulle man händelsevis någon gång vilja ändra datumet för en fil eller mapp drar man ner den till mapp-ikonen. Annars används mapp-ikonen för att skapa en ny mapp eller fil.

Förstoringsglaset aktiverar den mycket användbara sökfunktionen. Har man en stor och välfylld hårddisk (eller kanske till och med flera hårddiskar) är det inte alltid så lätt att hitta en fil när man vill ha tag i den. Men med sökfunktion som är

Information-
rutan där man
visar att Freedom
är en multitas-
kande filväljare.

Man kan snabbt få enkel info om hårddisken. ▲

mycket snabb och kan konfigureras på ett flertal olika sätt hittar man lätt det man vill ha tag i.

Kopiering

Hur gör man om man är inne i ett program och plötsligt vill kopiera en fil utan att gå ur programmet till desktopen? Tja, utan Freedom är det inte så lätt. Med Freedom installerad gör man så här: man högerklickar på FREEDOM-logon och vips dyker ytterligare en filväljare upp. Sedan kan man kopiera och flytta filer mellan de två filväljarnas fönster precis som på desktopen. Just denna kopieringsfunktion gör programmet så minneskrävande enligt programmerarna men den finns med på grund av att så många har begärt en sådan funktion. Med risk för att upprepa mig vill jag återigen säga att har man en gång vant sig vid att ha en så kraftfull funktion tillgänglig vill man aldrig mer vara utan den.

Om man installerar ett minix-filsystem kan man som bekant använda sig av långa filnamn (se AM 2/95). Man har tyvärr inte så stor nytta av sina långa filnamn om man inte har en filväljare som klarar av att visa dem. Freedom klarar givetvis detta galant och på bild 2 ser vi hur det då kan se ut.

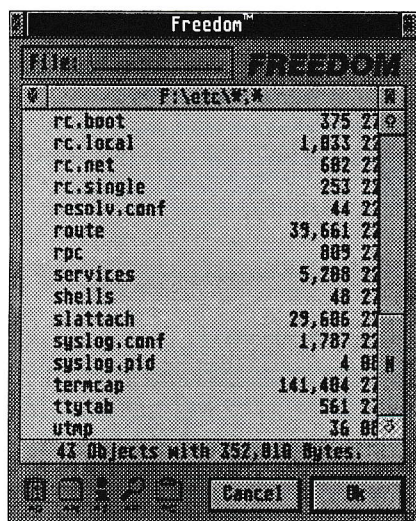
Sammanfattning

Som jag skrev i början av denna recension har jag bara kunnat gå in på en del av alla finesser som finns i Freedom. Eftersom programmet är shareware är det dock lätt för vem som helst att ta hem programmet och prova alla dess funktioner innan man bestämmer sig för att köpa (registrera) det. Den oregistrerade versionen låter en se och testa alla funktioner som finns i programmet. Dock har den ett par kraftiga begränsningar som gör att man inte kommer att använda programmet oregistrerat en längre tid. Detta tycker jag är mycket bra. Programmerare har all rätt i världen att skydda sig mot snyltare som vill använda deras program utan att betala för sig.

Sven Bornemark sköter registreringen i Sverige av Freedom, priset är 180 kronor. Jämfört med vad en tioåring har i veckopeng är detta säkert en ofantligt stor summa. Lustigt nog verkar även vuxna personer jämföra programpriser med vad de hade i veckopeng som barn. Jag har varit med om att någon har predikat för mig att program *aldrig* borde kosta mer än 500 kronor för ingen normal människa har råd att betala mera. Sedan har denne gått ut och satt sig i sin bil för hundra-femtio tusen och kört iväg.

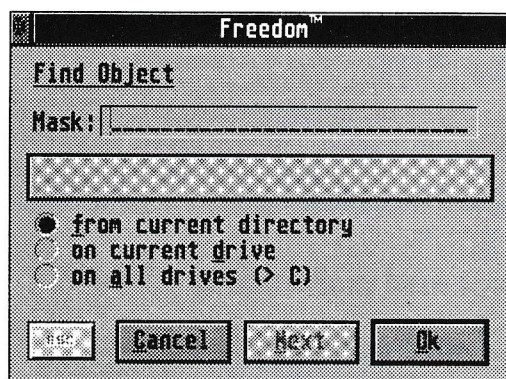
Vad man skall jämföra med är naturligtvis vad en normal arbetare eller tjänsteman har i timlön. Priset för Freedom motsvarar då några timmars arbete (efter skatt) och det är verkligen ett rimligt pris för ett så otroligt kraftfullt program. Programmet är designat av Kolja Koischwitz, Christian "Chrisker" Krüger och Christian Grunenberg. Den senaste versionen är från femte juli i år och har versionsnummer 1,14a. Jag rekommenderar verkligen alla att ta en titt på detta program. Chansen är stor att du blir lika imponerad som jag. ■

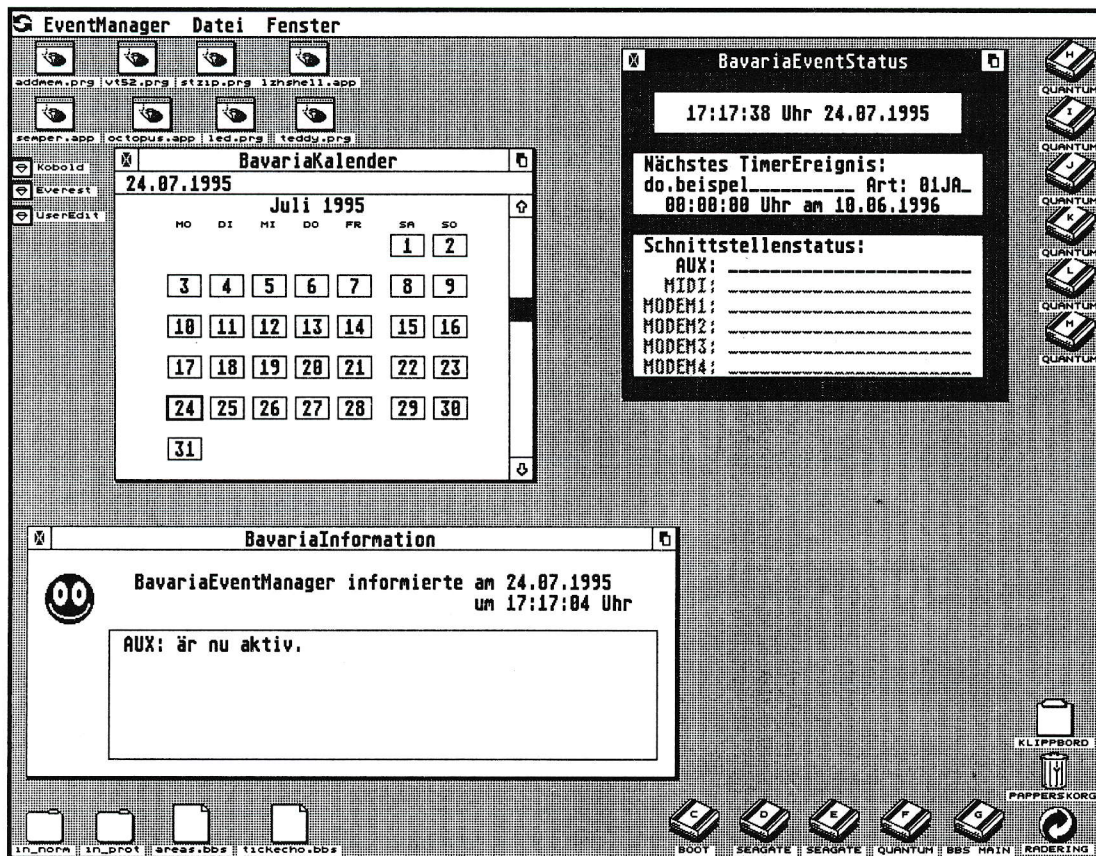
Ulf Höberg

Freedom hanterar långa filnamn (i t.ex. Minix) galant...

Det finns även en sökfunktion för den som har en stor och rörig hårddisk.

Bavaria EventManager

Någon borde ha kommit på tanken att göra ett program som detta för ett bra tag sedan, men jag har inte sett något liknande. Kanske kan det bero på att programmet inte var till så stor nytta för sådär tre till fyra år sedan om man bade Atari.

Anledningen till det är att Bavaria EventManager (BEM) gör sig bäst i multitasking miljöer. Idén är ganska enkel – vänta på en händelse och gör någonting efter det. I singelkörande miljö (TOS) fungerar det inte fullt ut eftersom man då hela tiden måste ha igång BEM och inte kan göra något annat. Man kan även köra BEM som accessory men måste då ha en desktop som stödjer VA_START-protokollet (Gemini, Ease m.fl.) för att kunna starta program.

Bäst med multitasking

Kör man MagiC, MultiTOS eller Geneva blir programmet plötsligt mycket mera

användbart. Starta upp BEM och glöm bort det. Kör dina andra program som vanligt. När någonting händer som du har bett BEM att bevakas blir du informerad. Det är grundidén med BEM och den håller mot den mesta kritik. Du kan ha nytta av BEM när du skall komma ihåg tider, starta program direkt före/efter andra, göra automatiska processer, etc.

I BEM utgår man ifrån något som kallas editorn (se bild). Här bestämmer du vad som ska hända vid olika kriterier och du skriver ihop små program som BEM sedan utför när det är dags. BEM kan kolla tider, programstart/programslut, tangentbordstryck, knapppanel (en speciell meny

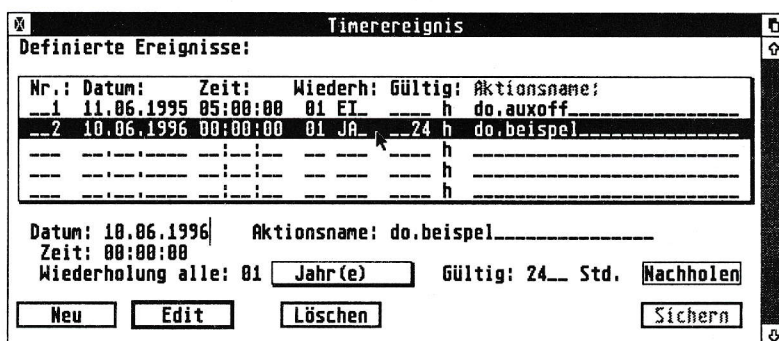
Dialogrutan som visas när man vill använda timerfunktionen. Här fylls tid, typ och aktions-namn i.

med 16 olika knappar att trycka på) och inmatning via serie- och midi-portar. För varje funktion man vill skapa väljer man vad som skall avläsas av BEM, samt vad funktionen skall heta.

Påminnaren

Låt oss säga att du klockan 14.00 den 30/8 1995 har lovat att ringa en kollega. I editorn klickar du på "timer" och får upp en ny dialog. Här fyller du i tiden och datumet, samt att funktionen som BEM skall leta efter heter "ring_kollega". Du sparar till fil och går sedan till "action". En texteditor (som du själv får välja) startas och du får börja skriva vad som skall hända. Det kan liknas vid ett mycket enkelt programmeringsspråk. Du väljer en tom rad och skriver in följande "script" i kommandofilen (som heter AKTION.DAT):

```
ring_kollega GONG
ring_kollega INFO Glöm inte att
ringa till Arnulf (08-1122334)!
```


Knapppanelen där man kan lägga in 16 olika funktioner.

När du sedan har startat själva EventManagern och tiden är den rätta, så letar BEM i den fil du just skrivit i (AKTION.DAT). BEM vet att den ska leta efter "ring_kollega" eftersom du skrivit så i editorn. När den hittar texten utför den kommandot som följer efter. Första kommandot är "GONG". Det ljuder en gong-gong i högtalaren. Andra kommandot är "INFO" plus en rad med text. Med hjälp av det kommandot visas en stor dialogruta på skärmen med din text. Den går inte att undgå och på så vis blir du påmind om att ringa din kollega (eller vad annat man kan vilja bli påmind om). Detta fungerar på speciella tider likväl som hela dagar, och man kan låta BEM fortsätta påminna x antal gånger i minuten eller timman tills man verkligen uppmärksammar det.

Funktionen för att göra något när ett program startas eller avslutas, kan man använda till finurliga saker. I editorn anger man programfilen som skall gälla, samt den bit av script som skall startas före och efter. På så sätt kan man automatiskt starta program som man ändå alltid brukar göra manuellt. Det kan t.ex. gälla ett färgåterställar-program som man startar efter ett annat som inte återställer färgerna, eller något som raderar eller kopierar filer när man är klar eller innan man startar. Kanske man vill att ett program alltid ska starta upp vid sidan av det man startar, då fixar BEM det.

Om det ringer

Med hjälp av BEM:s förmåga att avläsa serieportarna kan man enkelt och lätt bli upplyst om någon ringer. Kanske man har BBS eller vill ha sin dator öppen för att andra skall kunna ringa och lämna filer. Då gör man en script (se ovan) som när serieporten emottar ett "RING" skickar "ATA" (svara) till modemmet och sedan startar någon form av kommunikationsprogram. Vill man bara veta att det ringer visar man en info-ruta. Nämnas bör att man först måste slå på övervakningen av en viss serie- eller midiport för att BEM skall kunna läsa något från den. Det fixar man dock lika enkelt som allt annat, i ett script.

När själva BEM startas och avslutas läser det efter "___Programmstart" och "___Programmende" i scriptfilen. Skriver man något kommando i samband med dessa

Huvudmenyn i editorn. Här väljer man vad som skall editoerat samt gör diverse inställningar.

två rubriker kommer det att utföras, logiskt nog, när BEM startas och avslutas. Här kan det vara idé att t.ex. slå på serieports-övervakningen eller starta något annat program.

BEM har också en inbyggd "knapppanel" med 16 olika funktionssknappar att trycka på. De fungerar likadant som andra händelser, och kan starta olika funktioner beroende på vilken man trycker på. Knapparna kan slås på och av i script, så man kan slå av en funktion om man har valt en annan innan.

Totalt har BEM 16 olika funktioner att använda i script. Det handlar om allt från att ändra sökväg (så att program hittar sina resursfiler när de startar), sända text till serieport/fil, till att starta program (GEM eller TOS - startar man som TOS

kan man få dem att köra under VT52.PRg i MagiC eller MiniWin under MultiTOS) och ändra prioriteten för program under MultiTOS. Tyvärr saknas några mycket väsentliga funktioner, nämligen att kopiera, flytta, döpa om och radera filer. Men, externa program för att utföra detta finns ju att tillgå.

Kalender

I BEM finns också en inbyggd kalender med en hel del helgdagar inlagda. Främst handlar det om dagar från programmerarens hemland, Tyskland, och då mest från Bayern (speciellt Augsburg, som har flest helgdagar i Tyskland). Kalendern kan ju fyllas på med svenska helgdagar och andra viktiga händelser som födelsedagar, namnsdagar, etc. Den tjänar också ett bra syfte som ren slå-upp-kalender om man behöver veta ett datum eller en dag.

Programinfo

Programmerare av Bavaria EventManager är Michael Pieper och han kommer från Bayern i Tyskland. Programmet är Shareware med en avgift på 20 DM. Kör man en oregistrerad kopia får man med jämna mellanrum en dialogruta som påminner om registrering.

Jag tycker BEM bär på en ganska så intressant idé. Det är fullt användbart i multitaskande miljö men ganska svårkört (rent av onödigt) i singelkörande (vanligt TOS). Vill du prova själv ligger programmet på tidningsdisketten för detta nummer. ■

Rolf Johansson

Statuspanelen som visas när Bavaria bevakar. Tid och datum, nästa timerfunktion samt serie- och MIDI-portarnas status rapporteras.

Jaga och slakta dina vänner i Utopos

Från samma grupp som producerade det glimmande Stardust kommer också detta lilla sharewarespel. I äkta Thrust-modell, fast med ljusår bättre grafik. Fast, till skillnad från det förhistoriska Thrust finns det en lite större mening med Utopos.

För det första kan man spela två samtidigt. Underbart. Vem tycker väl inte om att roa sig med menlös slakt av en vän då och då? Man kan antingen leka jage, och se vem som kommer runt de oftast ganska intrikata banorna utan att krocka med en större bit sten. Om man inte gill-

lar det, kan man som sagt ägna sig åt menlös slakt av varandra.

Nittionio liv

Ens rymdskepp kontrolleras som i Stardust, alltså med rotation och gas. Det systemet som jag ojade mig tillräckligt över i den recensionen skall inte nämnas vidare här. Man kan styra med både tangentbord och joystick, och det finns en stor mängd olika val att göra innan man börjar spela. Man får välja musik och vilken bana man vill flyga runt på och man får välja hur många liv man vill ha. Tyvärr kan man bara få nittionio liv (sarkasm) vilket endast kan sluta med ett otal timmars tidsfördriv. En lämpligare mängd om man är två, kan vara tre liv per man, för att inte dra ut på det för mycket utan variation.

Skulle man lyckas ha ihjäl sin vän, eller komma runt banan snabbare än honom/henne, får man en vinst vilken noteras. Sedan kan man fortsätta spela på en annan bana.

Detta spels absoluta styrka är de många valen man gör innan man börjar spela, och de man gör i själva spelet. Man kan påverka luftmotstånd och gravitation, vilket kan både försvåra och förenkla. När man spelar väljer man vilket vapen man skall använda, och vad för slags bomber man vill leka med.

Musikvalsfunktionen var avslagen på versionen jag testade, men det blir säkert bra med det skall ni veta.

Delad skärm

När man börjar spela märker man att skärmen är delad i två delar. En övre och en nedre del separerar de båda spelarna. Ens lilla rymdskepp är stationerat på en platta. Det är här man laddar upp med drivmedel och ammunition om man är i behov av sådant. Det är också här man gör valen angående vapen och dylikt, man kan alltså inte ändra typ mitt i luften. Skulle ens motståndare få för sig att göra hembesök, kan man koppla på ett försvarssystem som fungerar nästan lika bra som ens skepp gör, fast med vissa begränsningar angående rörlighet.

När man är i luften kan man antingen avlossa vanliga, näst intill harmlösa skott, eller otroligt dödliga bomber som kan döda om man bara träffar en gång. Jag föredrar starkt de sistnämnda, men så var det det där med att kunna träffa rätt.

Världarna, eller banorna som jag föredrar att kalla dem, består inte bara av luft och strategiskt placerade hinder. Vissa innehåller vatten också. Det blir mycket roligare om man är i vatten. Allt går betydligt långsammare och chansen att träffa ökar. Chansen att bli träffad ökar dock också.

Ett värdigt sharewarespel som bör stödjas. Hade det här varit på höjden av vår älskade Atari-dators karriär hade detta spel garanterat sålts som ett kommersiellt sådant, till skyhögt pris. När man nu kan få det betydligt billigare så tycker jag absolut att det är värt att registrera. ■

Mattias Engdahl

SAKnet BBS:er

I följande BBS:er runt om i landet kan du läsa och skriva post i Svenska Atariklubbens eget nätverk SAKnet:

GÖTEBORG

STraight BBS (Bertil Jägar)	tel. 031-363973
Göteborgs BBS (Rolf Johansson)	tel. 031-828104
MaSTer BBS (Stefan Andreasson)	tel. 0303-92083
Zippo BBS (Kjell Bergström)	tel. 031-416132
Micro Cube (Patric Weber)	tel. 031-654750
Drakskeppet (Lasse Mattsson)	tel. 031-240743
Pandora's Box (Patrick Reinthal)	tel. 0302-36468
STrul BBS (Martin Johansson)	tel. 031-452884
JabberWocky BBS (Henrik Åström)	tel. 031-7956724
Odin's Law (Emil Olviken)	tel. 0303-42623

VÄRMLAND

FireSTorm Atari Center (Mikke Mattsson)	tel. 054-834731
---	-----------------

STOCKHOLM

Irata BBS (Tommy Schmidt)	tel. 08-55044208
Dataline System (Martin Häggbom)	tel. 08-7782886
SilverSTone (Magnus Werner)	tel. 08-6417838
Ljuslyktan (Stefan Svensson)	tel. 0243-225816

SKÅNE

Kockens BBS (Jesper Kock)	tel. 046-250256
DaDa & Surrealism (Dag Dao)	tel. 040-921540

WWW-visare till Atari

Jag skall, i all enkelhet, försöka förklara vad WWW är och dessutom presentera vad Atari kan erbjuda för lösningar till att titta på WWW-dokument.

WWW är en del av det världsomspännande datornätet Internet, och står för World Wide Web. Istället för att presentera information i ren text som annars är vanligt erbjuder WWW olika teckensnitt och grafik, tillsammans med ljud- och videomöjligheter. Man bygger upp en "sida" på detta viset med hjälp av ett språk som kallas HTML, HyperText Markup Language. Det är ett relativt enkelt språk med olika koder som man lägger in i sin text för att få effekter som rubriker, bilder, färger etc. Det bästa med WWW är dock Hypertexten, dvs möjligheten att göra länkar mellan olika delar i texten och andra texter eller platser på Internet. Hypertexten gör det möjligt att mycket snabbt hitta rätt information (och det behövs eftersom det kryllar av information i form av texter och filer på Internet).

Lynx/Chimera

Till Atari finns än så länge bara två möjligheter till att visa WWW-sidor direkt från Internet (dvs när man är uppkopplad med modem). Lynx är ett program som körs under MiNT/MiNTnet, och som endast kan visa text. Andra möjligheten är att köra Chimera, som är en grafisk visare för X-Windows (Unix). Man kan köra X på Atari om man gör det under

MiNT/MiNTnet. Detta alternativet fungerar någorlunda men kräver en del arbete och förståelse för Unix-systemering, samt Minix-partition på hårddisken.

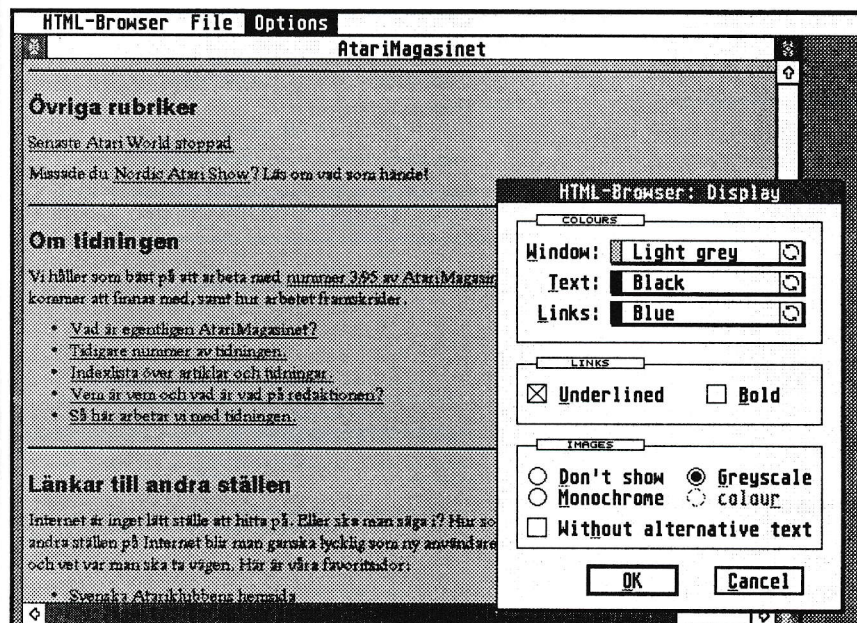
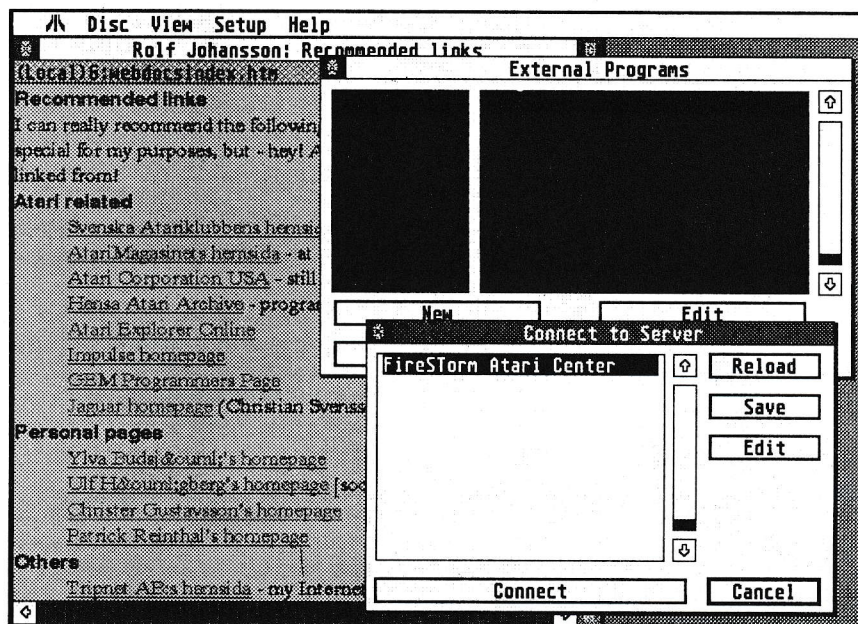
HTML Browser

Ute på nätet finns också en visare som heter HTML Browser (uppe i version 0,93), som är programmerad av Alexander Clauss i Tyskland. Den stödjer en hel del HTML-kommandon och har möjlighet att lagra favoritsidor m.m. Tyvärr dröjer nätverksstödet ett tag, men två oberoende personer håller på med externa program för att kunna köra HTML Browser mot Internet (ett som kör under MiNTnet och ett som inte kräver det). Browsern fungerar helt i vanlig GEM-miljö.

GemWeb

Christian Andersson från Sverige programmerar GemWeb som från början var tänkt som ett examensarbete för hans C-utbildning i skolan. Denna browser har kanske inte allt som HTML Browser har i form av stödda kommandon, men specialiserar sig istället mycket noga på uppkopplingen. Funktion finns för att enkelt ringa upp med scripter. Christian har desvärre ännu inte implementerat uppkoppling men det lär inte dröja länge (nu är ju sommaren slut). Fungerar i "ren" GEM utan MiNTnet. ■

Rolf Johansson

HTML Browser 0,93beta GemWeb ▲

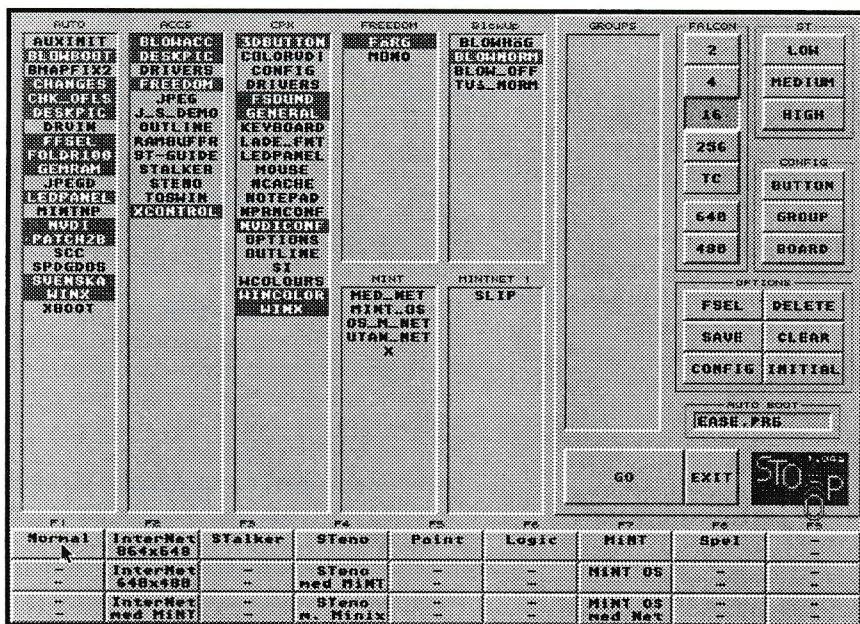
Har du modem missar du väl inte att ringa

STraight BBS

Tel. 031-363973

Allt i form av brev, filer, texter och information för dig och din Atari.

Nu med splitter ny 1,4GB hårddisk som kommer att fyllas med den bästa av programvara...

Boothanteraren

Varför är en Falcon enligt min mening den roligaste datorn att jobba med just nu? Jo, på grund av alla roliga och intressanta program som hela tiden kommer ut till den. Dessa nya program håller nästan alltid mycket hög kvalitet och variationen då det gäller programtyp är också väldigt stor. Vad man än tycker om att göra med sin Falcon finns det alltid flera bra program att välja på.

Stoop är ett av dessa högklassiga Falcon-program och i det här fallet rör det sig om en boot-hanterare. En boothanterare är något som alla hårddisk-användare behöver. En sådant program hjälper en att välja bland annat vilka program i auto-mappen, vilka accessories och vilka CPX-moduler som skall laddas in vid boot.

Beskrivning

På översta bilden ser vi hur Stoop kan se ut. Eftersom Stoop startas direkt när datorn slås på, och alltså före GEM, har programmet sitt eget användarinterface. Det använder sig av upplösningen 640x480 i sexton färger. De lodräta "panelerna" (board på engelska) innehåller det urval av filer som skall laddas eller inte laddas vid boot. De tre första panelerna innehåller

grund. Jag har också låtit dessa tre första paneler vara långa, ta upp hela det vertikala utrymmet. Namnet på varje panel (överskriften) väljer man själv.

De återstående panelerna har jag valt att låta vara korta, de innehåller ju var och en bara ett fåtal filnamn. Tänk om inte antalet paneler räcker till då? Jo bakom varje panel döljer sig flera andra. Dessa får man fram genom att klicka på dem med höger musknapp. Bakom varje lång panel döljer sig tre andra och bakom varje kort en till. Antalet filer som varje panel kan innehålla är oerhört stort, hela 512 stycken. Ingen risk att utrymmet för filer i Stoop inte kommer att räcka till med andra ord.

Inf-filer

Många program hämtar sin konfigureringsfrån någon inf-fil. Det är oerhört praktiskt att kunna välja mellan olika inf-filer

I Stoops filväljare kan man utföra filoperationer som kopiering, radering etc. Det finns även en funktion för att gömma filer.

redan vid boot. Den panel som är märkt FREEDOM är ett exempel på detta. Jag vill kunna växla mellan två konfigureringsfiler för filväljaren Freedom, en för färgupplösningar och en för svart-vitt. Då har jag gjort som så att jag har skapat dessa två inf-filer och benämnt dem FARG.INF och MONO.INF (filernas extensioner, de tre tecknen efter punkten i filnamnet, visas inte av Stoop). De två filerna ligger sedan i FREEDOM-mappen på drive C. Freedoms inf-fil skall heta FREEDOM.INF och ligga i roten på C så vid boot flyttar Stoop ut den av mig valda filen till C:\ och döper om den. Finns där redan en inf-fil (vilket det ju gör) skrivs den över.

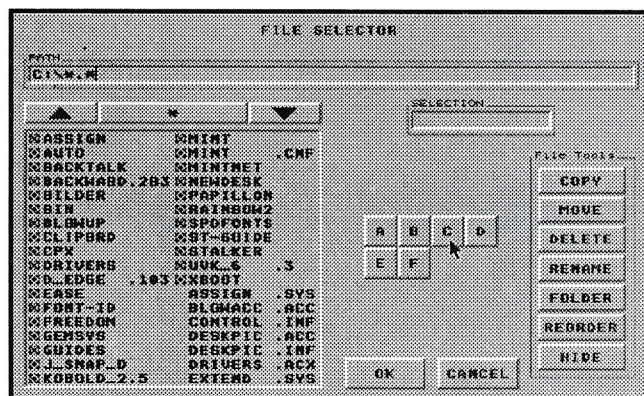
Den boothanterare som jag använde före Stoop var XBoot. Man kan göra som i ovanstående exempel även i XBoot men proceduren är oerhört mycket enklare att konfigurera i Stoop. Som synes kan jag även välja mellan fyra olika inf-filer för BlowUp och även några olika saker i MiNT/MiNT-net. Bakom de korta panelerna döljer sig även ytterligare några paneler som jag har funnit användning för.

Knappar

De tre understa raderna med 27 fält kallar programtillverkaren knappar. Man kan alltså ha 27 olika förinställda boot-konfigurationer i Stoop. Varje knapp kan som synes innehålla två rader text och texten skriver man själv in i samband med att man väljer vilka filer som knappen skall aktivera. På bilden har jag just klickat på knappen "Normal" med höger musknapp. Ett högerklick återkallar inställningarna för en knapp medan däremot ett vänsterklick avslutar Stoop och sätter igång en boot med de för knappen valda filerna.

Man kan givetvis aktivera en knapp även från tangentbordet. Det görs genom att trycka på den funktionstangent som knappen motsvarar eller för andra raden Control plus funktionstangenten och för nedersta raden Alternate plus funktionstangenten.

Uppläggningsen av knapparna inbjuder till att konfigurera dem ungefär som jag

har gjort i exemplet. Man har max nio huvudkonfigurationer (översta raden knappar) som sedan var och en kan ha två smärre variationer. Man kan också låta Stoop autostarta ett (GEM)program för varje knapp. Det valda programmet visas under rubriken AUTO BOOT i nedre högra hörnet. I mitt fall är det desktopen Ease som skall startas. Vill man kan man också låta Stoop ge diverse parametrar till det autostartande programmet. Detta är inget som jag har hittat någon användning för än men det är givetvis bra att möjligheten finns.

Falconspecifikt

Vad som gör Stoop så överlägsen andra boothanterare just på Falcon är att den hjälper en att ställa in vissa Falcon-speci-

skyddar en i alla fall från sådana saker som att en klåfingrig (men datorokunnig) familjemedlem går in ens system och raderar viktiga saker från hårddisken (*menar han min syster? /red*).

Options-knapparna

Dessa knappars funktion är ganska uppenbar. Knappen FSEL låter en komma in i Stoops egen filväljare. Filväljaren låter en göra alla de vanliga sakerna som att kopiera, flytta och radera filer men även två andra saker. En boothanterare måste givetvis kunna ändra ordningsföljden för programmen i auto-mappen. Detta klarar naturligtvis Stoop galant. Den andra saken är att det går att gömma filer så att de inte syns i Stoop. En originell idé som den uppfinningsrike säkert kan hitta

länka två filer till varandra medan man alltså i Stoop kan länka i princip hur många filer som helst till varandra. Detta är givetvis egentligen en väldigt användbar funktion som jag som synes inte alls har brytt mig om att konfigurera för mitt exemplar av Stoop.

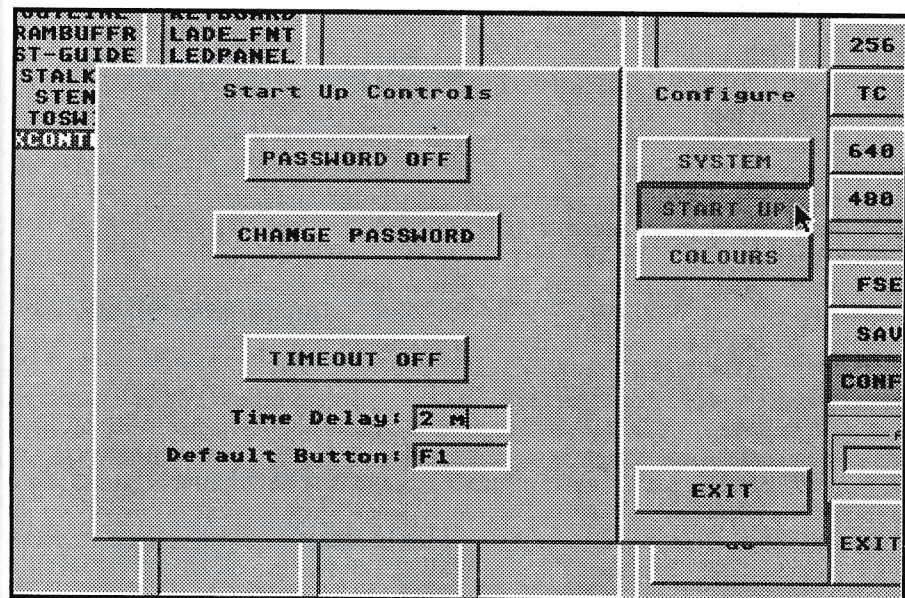
Installation m.m.

Installationsprogrammet som medföljer är mycket lättanvänt. Däremot misslyckades det tyvärr med att lägga Stoop först i min auto-mapp. Nåväl det var lätt ordnat genom att starta Stoop från desktoppen och i filväljaren lägga Stoop där det hör hemma. Manualen till Stoop är välskriven och kommer förutom i det vanliga ASCII-formatet även i RTF-format. Att ha manualen i RTF-format är mycket bra för de som vill ha en utskrift. De flesta moderna ordbehandlare klarar av att läsa detta format, även program för andra datorer än Atari.

Programmeraren av Stoop heter Phil Hodgkins. Han är en av dessa moderna programmerare som äger modem så det är mycket lätt att komma i kontakt med honom. Han läser och skriver regelbundet i Falcon-mötet i NeST så det är det mötet man bör besöka om man vill få tag på Phil. Han är väldigt öppen för förslag på förbättringar av Stoop och ger regelbundet ut nya versioner av programmet. Den senaste versionen har nummer 1,05. Den versionen kunde jag dock ej få tag på när denna text skrevs så allt jag skriver om gäller versionen innan vilken är 1,04.

Stoop är ett sharewareprogram och kan registreras där mjukvara är som mjukast, alltså hos Sven Bornemark. Priset är mycket lågt, 120 kronor, alltså mindre än för en vanlig CD-skiva. För oss Falcon-ägare är Stoop det självklara valet när det gäller boothanterare. Det kommersiella XBoot som jag har gjort vissa jämförelser med i texten kostar mer än två gånger så mycket som Stoop men har egentligen inga fördelar jämfört med Stoop. Så som sagt, både vad det gäller pris och funktioner är Stoop att föredra. ■

Ulf Högberg

fika saker. Under rubriken FALCON uppe i högre hörnet finns en rad knappar. Dessa har att göra med det antal färger och vilken upplösning man vill ha efter boot. När jag vänsterklickat på knappen "Normal" kommer jag alltså att efter boot hamna i upplösningen 640x480 i sexton färger. Det går också att välja någon av de tre ST-kompatibla skärmupplösningarna.

Ovanstående är nog för att man som Falcon-ägare skall gå över till Stoop men det finns fler godbitar. Knappen CONFIG bland de sex knapparna märkta OPTIONS låter en ställa in sådana saker som volym och balans på Falcons stereoljud och om CPU-cachen skall vara på eller av eller om tangentklicket skall vara på eller avslaget. Givetvis mycket bra och användbart.

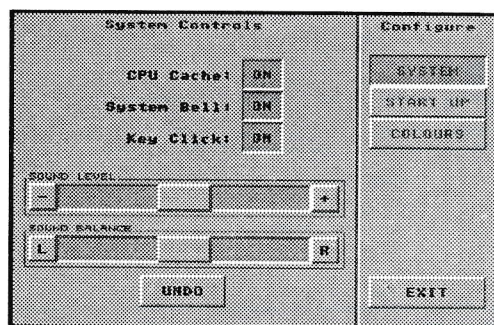
Med hjälp av CONFIG-knappen kan man också ställa in några andra saker. Här kan man till exempel försöka skydda sitt system med ett lösenord. Det är givetvis en enkel sak att gå runt detta lösenordsskydd för en obehörig som kan lite om hur en Falcon fungerar men lösenordet

Räddningen för datorägare med klåfingrig familj; lösenordsskyddet i Stoop!

användning för. Självt har jag ännu inte brytt mig om att använda den funktionen.

Panelen märkt GROUPS har jag inte nämnt något alls om. Här kan man länka grupper av filer som sedan kan aktiveras och deaktiveras i klump. Detta är en vidareutveckling av de länkar som man kan göra i XBoot. I XBoot kan man bara

Har man Falcon är Stoop speciellt användbar för att ställa in olika specifika värden.

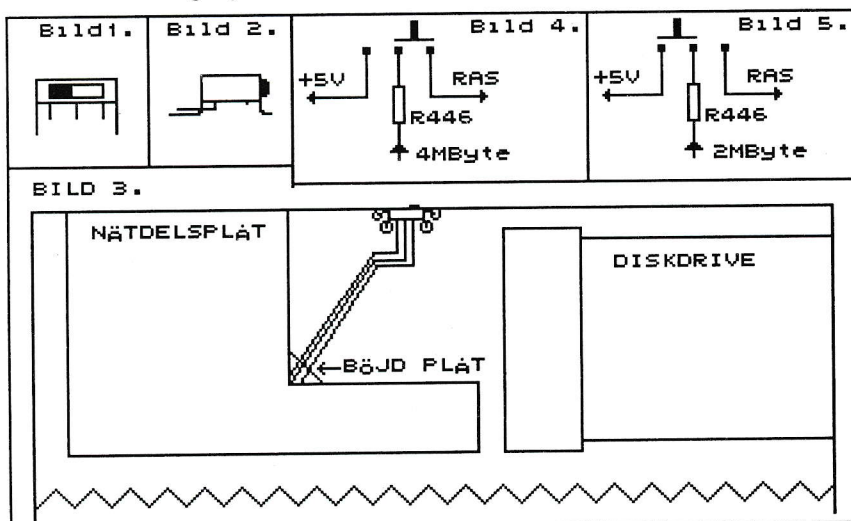

2/4 MB minnes-omkopplare

Hej igen! I detta nummer kommer jag att ge alla er STE-ägare ett hempulartips. Observera att jag som artikelförfattare frångår mig allt ansvar om något skulle hända er maskin pga. att ni har för dålig eller ingen lödkunskap alls, eller på annat sätt varit oaksamma under installationsarbetet. Jag har gjort detta bygge på mina STE:er och vet att det fungerar. Följer man bara anvisningarna går det bra.

Många av er har säkert uppgraderat era maskiner till 4 MB och då stött på underligheter när ni ska spela spel. Spelen slutar fungera eller bombar etc. när de normalt fungerar på en 1 MB STE. En del kanske inte vet att en del spel inte "gillar" att bootas upp i en 4 MB maskin. Det är kanske också en av anledningarna till varför STE-ägare bara uppgraderar till 2 MB. Vad gör man då? Skall man behöva öppna datorn och ta bort två SIMMar varje gång man vill spela? Nej! Det behövs inte efter denna lilla installation.

De bilder som Bengt refererar till i texten.

Det hela går ut på att man lyfter ut en av RAM-minnets RAS:ar (Row Address Select), och hindrar de två översta MB:en att nås av RAS-signalerna. Som min vana trogen har jag försökt att rita i Degas Elite för att underlätta (jag är definitivt ingen konstnär men hoppas att ni förstår).

Bildbeskrivning

Bild 1 visar hur omkopplaren ni behöver ser ut. Den är en tvåläges vinklad omkopplare för kretskortsmontage. Vi använder en kretskortsmonterad brytare för att kunna löda fast den på täckplåten med de fyra "nabbar" som finns där. Mer om det senare. Möjligt ELFA art.nr. är 35-260-43 (red).

På **bild 2** ser vi omkopplaren från sidan efter att ha klippt av de "främre" benen för att de inte behövs. Det är endast de tre "bakre" som skall böjas väldigt försiktigt och mycket tätt emot kontaktens undersida. Här syns även de "nabbar" som jag pratade om. Benen på omkopplaren kommer i framtiden att benämnas 1, 2 och 3.

Bild 3 visar hur omkopplaren ska installeras på plåten.

Bild 4 och **5** visar hur själva principen fungerar.

Bild 6 visar en bild på layouten över

STE:ns moderkort och små anvisningar vart R446 och dess anslutningar finns, samt den stora elektrolyt-kondensatorn för +5 volts matning (den stora cylindriska komponenten).

Installationen

Börja med att skruva isär datorn och demontera så mycket att ni får hela moderkortet fritt från diskenhet, nätdel och plåtar. Leta sedan upp komponent R446, den finns i en rad bredvid den stora kondensatorn. Löd **försiktigt** bort den ändan av resistorn som är mot baksidan av datorn (alltså inte mot det hållet tangentbordet sitter). Nu löder ni fast en isolerad ledningstråd i det hålet som ni just tog bort resistorn ifrån. Jag kan tipsa om att använda olidfärgade trådar så att eventuella felkopplingar elimineras. Ta t.ex. en blå tråd från hålet till ben 3 på omkopplaren, löd sedan en röd tråd från R446:s ben (det som nyss satt fastlöst i hålet) till omkopplarens ben 2 (mittersta). Ta sedan en grön tråd från den stora kondensatorns plus-sida (mycket viktigt!) och dra den till ben 1 på omkopplaren.

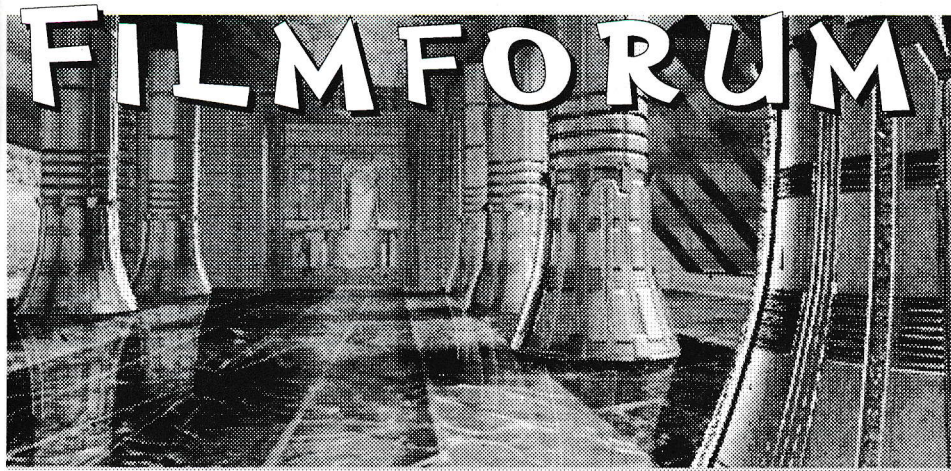
På **bild 3** ser ni att jag har böjt hörnet på plåten lite grann för att de tre kablarna ska slippa klämmas åt av skyddsplåten över minnet och nådelen.

När ni omsorgsfullt har böjt och passerat in "nabbarna" på omkopplaren så att den kan lödas fast på plåten, samt lätt fast de tre ledningarna på respektive ben så tejpa med isoleringsband runt de tre benen så att de inte kortsluts mot plåten (mycket viktigt!). Prova nu också in var ni ska bränna håll med lödpennan för omkopplaren, innan ni löder fast den på plåten. Gör ett fyrkantigt hål ca. 5x10 mm. Börja med lödpennan och finslipa med en liten fil så blir resultatet snyggare.

När ni ser att passformen är exakt och kontaktens "nabbar" ligger an mot plåten utan att klämma de tre benen, och kontakten går lätt att flytta mellan de två lägena, tejpa kring R446- och kondensatoranslutningen så att det inte blir någon kortslutning i datorn. Märk ut med en syl eller något annat spetsigt var på plåten de fyra "nabbarna" är och skrapa på plåten tills ni kommer ner till metallen (en del plåtar är lackerade och då kan ni sitta länge och vänta tills värmen smälter lödtennet runt "nabbarna").

Är omkopplaren på plats och allt verkar ok, skruva försiktigt ihop datorn och testkör. I ena läget skall datorn boota med 4 MB, i det andra med 2 MB. **OBS!** Byt aldrig läge på omkopplaren när datorn är igång! Då händer konstiga saker, tro mig. Tuta och kör, och lycka till! ■

Bengt Adolfsen

FILMFORUM

Elakingar i flygande pyramider

En av de senaste filmerna där effekterna minsann inte har sparats är Stargate. Här har man dessutom dragit till med 16,000 statister vilket mera påminner om de gamla godingarna typ Ben-Hur eller Kurosavas uppsättningar med gott om folk. Plotten är ganska klassisk; missförstådd ung man (James "Sex, lögn och videoband" Spader) löser stort mysterium (med hieroglyfer) och öppnar port till det okända för idel häpnande gamlingar (Kurt Russel, Viveca Lindfors m.fl.). Sedan följer en kamp mellan det onda och goda i ett rafflande tempo.

En massa påkostade effekter och datoranimeringar på den fyndiga storyn med killar i morphande kostymer ger svaret på varför pyramiderna byggdes. Inramat i pampiga kulisser och tjusiga kostymer blir det en ganska go' stämning över rullen trots vissa inslag av stöldgods från tidigare effektfilmer.

Alla går vi och väntar på en ny Star Wars, Alien eller Terminator. Den där extra klicken av kultkänsla vill dock inte infinna sig i någon av de nya påkostade effekt- och science-fictionfilmerna. Såkalades med Stargate, men vill man mata action- och fantasytarmen med något så får man ut en god portion av denna rulle.

Multimedial marknadsföring

En intressant detalj är hur man har marknadsfört Stargate. Man har plockat ihop 40 minuter klipp från filmen, intervjuer samt bakgrundshistoria och inblick i hur filmen skapats; från skissbordet till inspelningen i öknen. Detta har man sammanställt på en CD, på ett mycket smakfullt sätt. Det är bara att klicka på vad man vill ha information om, så spelas en sekvens med t.ex. Kurt Russel upp. Man kan även få tjuvkika bakom kulisserna på delar av inspelningsarbetet.

Alla filerna ligger som Quicktime-filer eller separata filer, så om man vill kan man manuellt plocka ut delar och titta på. Detta är för övrigt ett utmärkt sätt för filmbolagen att marknadsföra sig via baser, eller Internet. Att för självkostadspris sälja CD-kataloger med trailers för de närmast kommande filmerna vore inte heller någon dum idé. Vi får väl hoppas att den rara Stargate-CD:n snart efterföljs av massor av digital information, lättåtkomlig för biobesökaren.

Att se filmer och animationer

Quicktime-formatet som används parallellt med "Video for Windows"-formatet, förekommer ofta i multimediasammanhang, det är med andra ord dags att ta sig en titt på hur man skall spela upp Quicktime-filer. Vi har provat uppspelare för Falcon och TT (finns på närmaste BBS eller i SAK:s PD-bibliotek). En processor på 32Mhz är att föredra, eller att Quicktime-formatet konverteras till FLI och körs med FLI-visare (den är mycket snabbare och rasterar snyggt färg till svartvitt men hanterar än så länge inte ljud). När du fått tag i en QT, FLI- eller VFW-visare är det bara att ladda ner informationen (filmer finns framför allt på PC-BBS:er) och se bilderna kana fram. Lycka till med filmvisningen! ■

Niclas Österlin

hai
rejoice

PD-manual

Namnet kanske känns igen? Inte? Nåväl, den här PD-manualen är i stort en komplett guide till Atari och kringvärlden, något som alla borde ha.

Det bästa med texten är att den är skriven i ST-Guide hypertextformat. Detta underlättar enormt när man skall söka efter just det man vill läsa om. Innehållsförteckningen är inte upplagd rad för rad eller ämne för ämne, utan byggs på då ord kommer fram i den text som författaren skrivit i inledande syfte.

Manualen täcker allting från hur man formaterar disketter, desktop, operativsystem och virus, till GDOŚ, programmeringsspråk, kommunikation och Internet. De flesta ämnen har mycket förklarande och lättförståelig text med yt-

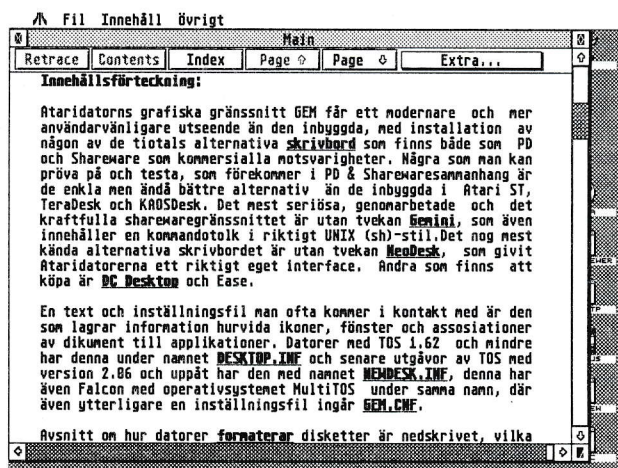
terligare länkar i sig, till andra ämnen. Det enda området som jag kan kritisera är Internet, men å andra sidan har utveckligen gått en del framåt sedan januari, då texten skrevs (förmodar jag).

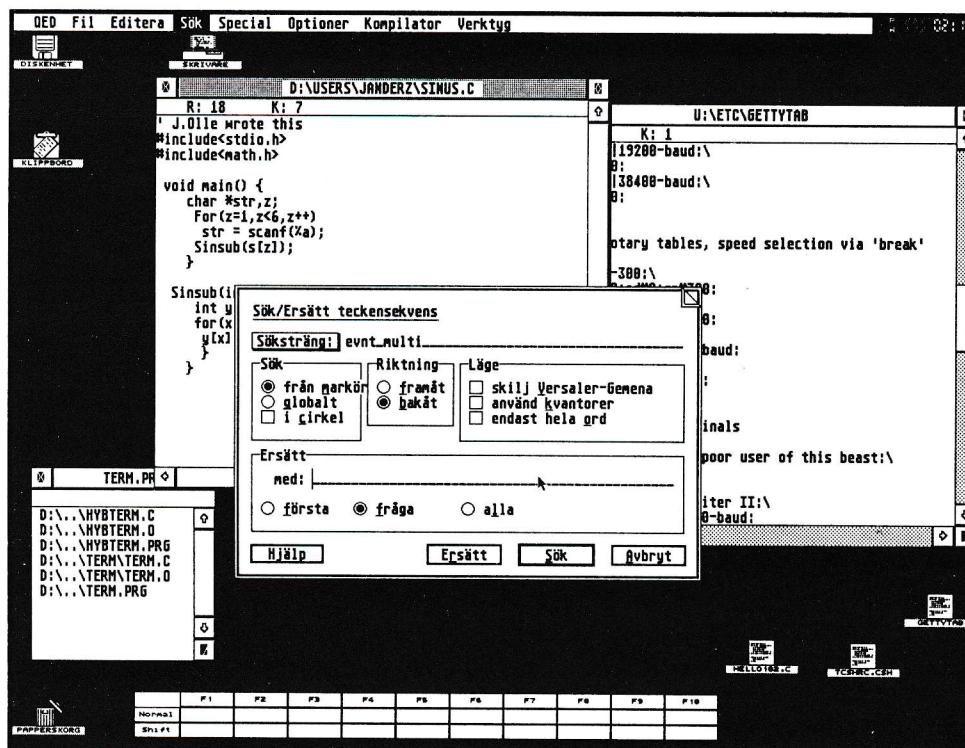
PD-manualen är skriven av Mille Babic från Göteborg, och kan hittas på de flesta BBS:er och PD-bibliotek. I augusti ska Mille uppdatera texten och ge ut en reviderad upplaga (tyvärr har jag inte testat just den versionen). Vi skall göra vårt bästa för att lägga den reviderade versionen på tidningsdisketten och i PD-biblioteket.

En snabb överblick på innehållet i PD-manualen.

Ni som känner att ni vill fräscha upp eller bygga på grundkunskaperna samt läsa om allt annat som rör Atari bör definitivt läsa i PD-manualen. ■

Rolf Johansson

QuickEdit

– den bästa Atari-editorn

En bra editor behöver de flesta. Alla som någon gång har provat att trassla med konfigurationsfiler i textform vet det. Men framför allt de som sysslar med programmering har behov av en väldigt bra editor. Jag har provat ganska många både i GEM-miljö och i textskal. QED är en editor för GEM-miljö.

Korrekt och snabb

Det är en av de absolut snabbaste jag har sett. Det märks både vid komplicerade sök- och inläsningsrutiner. Den är även bekväm och enkel att använda. Det finns snabbtangenter för nästan allting. Det enda man skulle kunna invända är att det borde gå och programmera in tangenterna själv, men jag är inte säker på att jag stödjer den uppfattningen själv. Snabbtangenterna på menyerna följer Atari-/tysk-standard som de brukar i flesta vetiga program idag. Dialogerna använder sig av EGEM-biblioteket och har därför också tangenter för alla funktioner.

Den är helt korrekt programmerad, dvs den kommer alltid att fungera med utbyggnader av operativsystemet. Den tar

givetvis hänsyn till och utnyttjar MiNT. Om till exempel en fil man arbetar med har förändrats av ett annat program, så får man en varning av QED så att inte de båda programmen skriver över varandras ändringar. Den klarar även att skilja på stora och små bokstäver i filnamnen på MINIX-partitioner. Den klarar att ladda filer med både TOS/DOS och UNIX radslut och kan även konvertera lätt från den ena sorten till den andra. Den enda irriterande buggen är att den inte vill jobba med filer med å:n i filnamnet. Det tecknet finns inte i tyskan. Men jag har källkoden till QED och skall rätta till det felet.

Funktioner

Editoringsfunktionerna är kompletta. "Klipp" och "kopiera" jobbar mot klippbordsmappen på hårddisken eller en egen minnesbuffert. Det går enkelt att markera block i texten även utan att använda musen, det innebär att det går att skriva en lång text utan att flytta händerna från tangentbordet. En väldigt bra funktion för programmerare är möjligheten att shifta block i sidled.

Sökning

Sök/Ersätt-funktionerna är de bästa jag har sett i GEM-miljö. Man kan ange en söksträng som använder sig av betydligt mer komplicerad "file-globbing" än de vanliga "*" och "?". Man kan matcha med bokstavsintervall precis som i UNIX-miljö och även negativ matchning

dvs söka på strängar som inte innehåller vissa bokstäver. Sökningen kan göras global, vilket innebär att den söker genom alla filer som finns i projektet. Se längre ner. Ofta i program som använder sökning brukar man få välja sökriktning. Detta gör att man måste ställa sig i någon ända av i filen för att söka genom hela eller växla riktning och söka igen. Sökriktning finns även i QED, men här kan man även koppla på direktivet "i cirkel" och då är det inte längre nödvändigt att välja sådan. Om man står mitt i filen och börjar söka neråt så söker QED först till slutet av filen, hoppar sedan till början av filen och fortsätter att söka ända fram till utgångspunkten. Då har man sökt igenom hela filen. I Sök/Ersätt-dialogen finns online-help för "fileglobbing"-funktionerna.

Trots att sök-funktionen har så många möjligheter är den fortfarande snabb och detta även om den omfattar flera filer. Ersättningsfunktionen har tre arbetslägen, "första", "fråga" och "alla". Hur man använder dem är väl ganska uppenbart. Efter eventuella ersättningar så talar den om hur många den ersatt.

Special

Under menyn "Special" finns en del funktioner som är lite mindre vanliga, men fortfarande väldigt användbara. Först en makrohanterare. Den är enkel att använda. Den har plats för 20 makron som placeras på funktionstangenterna. Alternativt kan man placera textblock istället för ett macro på en funktionstangent. Att kunna byta ut tabbar på alla ställen i en markerad text mot mellanslag och vice versa kan vara nödvändigt i bland. Den funktionen finns också under menyn "Special". Om man byter ut mellanslag mot tabbar så byter den till så många tabbar den kan få plats med och fyller sedan på med mellanslag i resten för att texten skall bibehålla sitt utseende. Tabbarnas storlek är givetvis beroende på den inställningen i "Lokalt...".

En annan fantastiskt bra funktion om man skall skriva källkod eller annan text med repetitiva förlopp är förkortningshanteraren. Man skriver först en förkortningsfil. I den placerar man på varje rad först en förkortning, sedan "=" och slutligen den text som förkortningen skall expanderas till. Till exempel:

```
mint=MiNT är bäst!
vi=Virtual Void
inc=#include <stdio.h>
```

När man sedan i texten skriver till exempel "mint" och trycker på tangenten ESC så expanderas "mint" till "MiNT är bäst". Normalt sett hamnar sedan markören sist efter den expanderade texten. Men när man programmerar så vill man ibland fylla i saker inuti istället. Om man istället

skriver till exempel:

```
inc=#include <~>
```

Så ersätts " " -tecknet med markören och man kan fortsätta att fylla i texten mellan de " < " och " > ". Innan man har provat så kan det verka komplicerat att använda men det snabbar upp en textinskrivning enormt. Det gäller förstås som sagt mest text med repetitiva förlopp, som t ex programmering. Där har man också fördelen av att man får betydligt färre syntaxfel.

Projekt

Projekt kan användas av både de som skriver vanligt eller programmerar. Om man programmerar så brukar man börja strukturera och modularisera sin källkod. Det innebär oftast att man delar upp den i flera filer. Efter ett tag kan de bli ganska många filer och det blir rörigt att hålla reda på dem med den vanliga filväljaren. Därför kan man skapa ett projekt istället för en vanlig textfil. Ett projekt är ett fönster med en lista över de filer man vill arbeta med. Man kan enkelt öppna varje fil genom att bara dubbelklicka på den. När man för tillfället inte behöver en enskild textfil så stänger man den och öppnar och arbetar vidare med nästa. På det här sättet slipper man växla fram och tillbaka mellan en stor mängd fönster. Man kan även markera och få information om en enskild text i projektet.

Men det som är verkligt användbart både om man programmerar eller ej är sökning i en projektfil. Det används om man söker efter en mening eller ett ord som man vet står någonstans i en fil, men inte vet var eller i vilken fil. Man markerar de filer som är intressanta i projektet och startar en sökning som vanligt. Då söker QED snabbt igenom alla dessa filer och skapar ett nytt projekt med de filer som

innehöll det man sökte efter. Dock måste man ha optionen "Global" påslagen i Sökdialogen. Jag har inte sett något annat program som den här typen av sökning kan man med "fileglobbing" välja vilka filer i ett bibliotek som man vill läsa in. Det kan till exempel vara alla filer med en viss extension. Om man programmerar i C kan det vara lämpligt att ha alla headerfiler (*.H) i ett projekt och definitionerna (*.C) i ett annat.

Källkod

QED var från början Sharware, men har nu blivit Public Domain. Efter detta så finns även källkoden tillgänglig. Det innebär av vem som helst kan programmera till nya funktioner och sedan sprida dessa. Det har redan börjat dyka upp varianter även om vissa av dem inte är lika bra programmerade som originalkoden. Källkoden är skriven i C-kod och är främst anpassad för Pure C/Turbo C. Jag har personligen översatt resurs-filerna till Svenska. Förut fanns den vad jag vet bara på Tyska. Det är antagligen det som gjort att den inte fått den spridning den förtjänar i resten av Atari-världen.

Utveckling

Jag sysslar framför allt med programmering och anpassar QED med de funktioner som behövs för detta. Den har fått två nya menyer, "Kompilator" och "Verktyg". Den första av dessa är för att man skall kunna använda QED som ett integrerat utvecklingsverktyg för källkod, ungefär som Pure C fungerar. Pure C är en mycket bra utvecklingsmiljö men editorn lämnar mycket att önska. Meningen är sedan att man skall koppla vanliga TTP kompilator-filer till menyalternativen. Då finns det en stor mängd att välja på. Medföljande parametrar skall sedan kun-

na editeras grafiskt. "Kompilator"-menyn är dock inte färdig ännu. Däremot menyn "Verktyg" är nästan komplett. Där kan man lägga upp underprogram som sedan kan köras med mus eller tangent för att göra precis vad man vill. Även dessa kan användas för programmering men även för att lägga in grafikprogram, ljudprogram eller vad som helst som man kan behöva nå medan man editerar texten. Om man kör TOSWIN kan man starta TOS-processer som körs i bakgrunden i ett fönster medan man fortsätter editera (endast under MiNT). Idealiskt för långa kompileringar eller packningar. Vi är nu två personer i Sverige som arbetar med källkoden till QED och så småningom kommer även all utbyggd svensk källkod att släppas fri. Det kommer även en engelsk variant. ■

Jan Anders Janson
(email: janderz@cd.chalmers.se)

The Atari Compendium Revision 3

Ett absolut måste för alla Atarifreakar och programmeringsintresserade. Den absolut bästa bok som någonsin skrivit om Atariprogrammering. Den har nu kommit i revision tre och är uppdelad i två band. Den förra var lite väl tjock. Den är på engelska och är skriven av amerikanen Scott Sanders. Revision två var på 500-600 sidor och rev 3 lär väl inte ha blivit smalare. Jag har inte sett revision 3 än men jag har köpt båda de tidigare.

Den täcker in alla systemanrop från TOS 1.0-5.0 inklusive de som tillkommer med MiNT. Den förklarar och kommenterar hur de skall användas. Den förklarar utförligt hur GEM, GDOS och vektorfontsystem skall programmeras. Den förklarar hur man skriver laddbara filsystem. Den har även ett kapitel med hur man bör designa gränssnitt mot användaren. Den har en extensiv adressregister-listning (säg nånting som den inte har istället! /red). Hela tiden specificeras vad som går att göra på vilka TOS och vilka av Ataris datorer.

Jag tycker att borde Atari leverera med den här boken när man köper någon av deras datorer. Boken går att köpa hos Falcon Pro Center för 495 kr. ■

Jan Anders Janson

QED:s sök/ersätt-funktion är rätt så omfattande och kraftfull.

Stardust

Som titeln antyder skall man i detta spel på ett stilfullt sätt förvandla sina fiender till stjärnstoft. Hela idén verkar hopplöst förlegad, skjuta-och-panga-spel tröttnade jag på för länge sedan.

När man laddar in spelet kommer den obligatoriska bakgrundshistorien, i detta fall à la Stjärnornas Krig, uppglidande på skärmen, i vilken man får reda på att den onde "nånting" har gömt alla sina stridslystna vänner i diverse meteoriter och andra otrevligheter, dock är meteoriterna i överväldigande majoritet. Naturligtvis är det bara jag som kan stoppa honom med mitt super-duper skepp. Det hela ackompanjeras av technolåtar. Tack och lov behöver man inte se hela bakgrundshistorien utan man kan rädda sig genom en snabb manöver med tummen. Ett diskettbyte senare och huvudmenyn poppar upp. Jaha, suckar man och tittar på den imponerande grafiken när man uppgivet gör litet inställningar angående musik och hör och häpna – antal liv man har när man börjar. Dock är sju stycken maximum.

Ingen kontroll

Efter detta ser man sitt lilla skepp snurra runt på en karta från vilken man kan välja en av sex banor att starta på. Spelet är uppdelat i fem nivåer, som var och en har sex banor, utom en som har nio, ser det ut som i alla fall. Man börjar naturligtvis på den bana som verkar ha lägst svårighetsgrad, vilket betecknas av hundraedlar svårt på ovan nämnda karta. Skeppet snurrar till i oändliga varv medan skärmen melodramatiskt tonar ner.

Helt plötsligt finner man att man är ensam. Våldigt ensam omgiven av en stor mängd meteoriter som enligt tidigare ut-sago innehåller personer. Dock måste dessa personer vara ytterst små, för om det skepp man kontrollerar innehåller en person, så skulle de minsta meteoriterna innehålla ungefär en fjärdedels person. Det är dock ingenting man hänger upp sig på, för meteoriterna är stora, mycket stora, till att börja med. Efter ett par skott är de mycket små, och många fler, vilket gör att det dessutom blir svårare att hålla sig undan från krockar ju fler meteoriter man skjuter sönder. Det här med att det

är svårt att hålla sig undan är något som verkar vara genomgående för hela spelet. Jag har förståelse för att de ärade programmerarna har lagt ned mycket tid och svett på att få ett kontrollsystem som reagerar på hastigheter och bromssträckor och allt sådant, men det är totalt hopplöst, i alla fall för mig, att förstå varför man har ansträngt sig med det. Drar man åt höger så går inte skeppet, som jag skulle vilja, till höger, utan det snurrar runt en osynlig axel medsols tills man tycker att det skall sluta snurra. Drar man framåt går skeppet i den förinställda riktningen. Och tro inte att det stannar när man slutar att dra framåt, nej, man måste göra en tvärvändning i farten och backa fram-länges(!) och få det att gå i andra riktningen. Hopplöst, det är ju det jag säger.

I vilket fall som helst, spelet går att spela ändå. Framkomligheten är ganska bra fast svårighetsgraden stiger fruktansvärt snabbt. Från en bana som man utan svårighet kan klara utan att förlora ett endaste litet liv, till en där man lika lätt kan hälsa hem i värsta Gråben-stil.

Grundbanorna består av en skärm vilken man snurrar runt på. För att försvåra det hela ytterligare stannar man inte vid kanten av skärmen, utan skulle man flyga

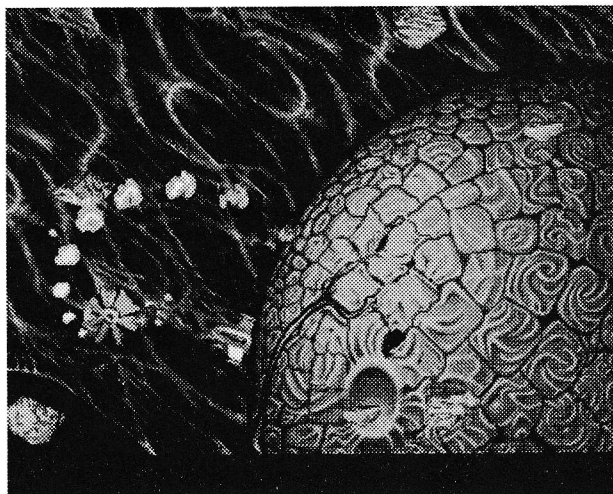
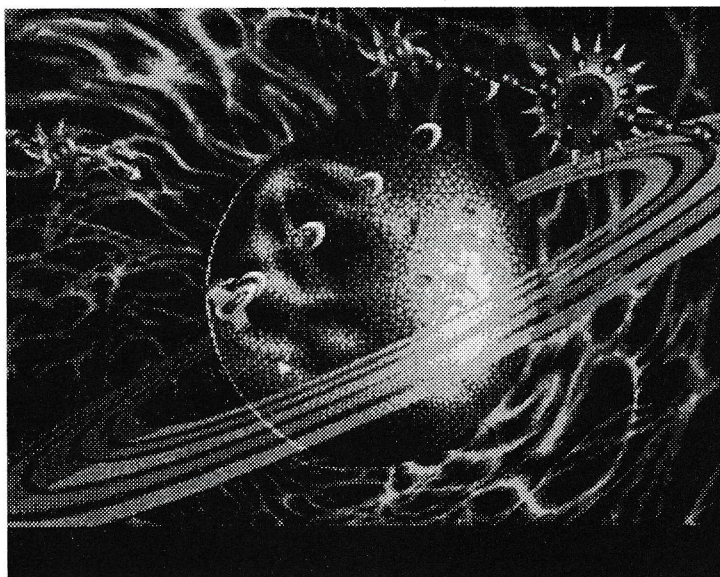
ned, utanför skärmen kommer man fram igen på andra sidan, vilket kan förvirra något fruktansvärt, när man har ögonen fästa på den sida från vilken skeppet på detta vis har förflyttat sig.

Warpsektion

När man har klarat en nivå, måste man vänta en stund för det skall laddas – mycket. Men det är värt att vänta. Warpsektionen som kommer då är för det första mycket lättare att styra, för det andra mycket svårare för man kan bara skjuta asteroiderna, inte minorna, och allt går ruskigt fort, i tunnelperspektiv. Lyckas man hålla sig undan tillräckligt länge och lyckas man spränga de få meteoriterna kommer man förhoppningsvis ut på andra sidan, vilket bara innebär nya problem för vår rymdskeppsburne hjälte.

Det skall också finnas så kallade specialbanor. Tyvärr har min otillräckliga joystick och sjuka tumme inte åstadkommit ett resultat som har lett till att jag har kommit fram till sagda bana, men det ser roligt ut på bilderna...

Det allra bästa med spelet är dock grafiken. Aldrig förr har jag sett sådan grafik. Asteroiderna är ray-traceade och otroligt

Att styra sitt skepp är inte det lättaste, enligt vår modige testpilot.

Stardusts grafik är minst sagt imponerande. Ibland nästan för bra!

trevliga att titta på. Explosionerna får Die Hard att se ut som en ettöres smällare en regnig nyårsafton. Bakgrunderna är inte mindre imponerande de heller, med detaljerad grafik. Tyvärr kan det vara litet svårt att urskilja fienderna mot bakgrunden vid vissa tillfällen, men det är inget

som hindrar att det här spelet skulle göra sig mycket bra bakom glas och ram.

Från det ena till det andra. Musiken är trevlig och mycket, uh, uppgiftsfyllande. Man kan dock riskera ytterligare frustrationer om den på något vis skulle hindra

att man i ett regn av elaka rymdstenar inte råkar uppfatta ljudet av en explosion. Förvirrande technorytmer med andra ord.

WARNING: Om man händelsevis skulle ha omkommit totalt, får man en mindre angenäm, förolämpande kommentar som kan orsaka att ens dator försätts i ett permanent tillstånd av obrukbarhet på grund av okynligt beteende från användaren.

Som ni alla borde ha märkt vid det här laget så är jag en person som inte direkt slösar med positiva kommentarer. Därför tänker jag nu förvarna er. Här kommer en positiv kommentar: som en slutprodukt är det här ett mycket bra skjutpanga-spel, om man gillar sådant. Gör du det så se till att inhandla denna pärla bland dylika. ■

Mattias Engdahl

Bombuzal

Om ni händelsevis skulle råka tillbringa livet till större delen hemma denna regniga och ruggiga höst, vill jag rekommendera spelet BOMBUZAL. Det blev snabbt en av mina största favoriter och har spelats en hel del sedan dess.

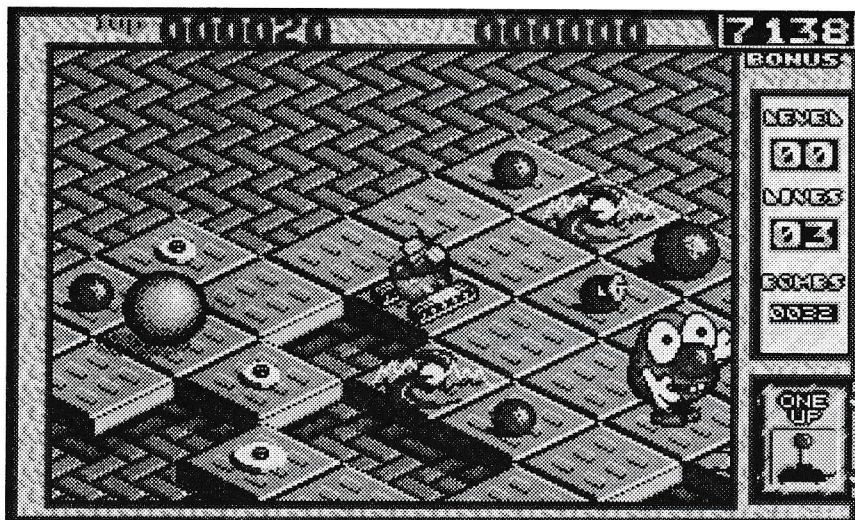
Huvudscenariot är följande; som liten blå fluffig gubbe ska du på 256 mer eller mindre komplexa banor detonera bomber. Banorna är uppbyggda rutvis och kan därmed ses ovanifrån (2D) eller snett framifrån (3D). Man har mest översikt i 2D och det går fortast där. 3D använder man när imponerande bilder ska tas till tidningen. Det är på rutorna man hittar bomberna (bland annat). De kan vara små, mellanstora eller stora. I spelet gäller kedjereaktions-principen vilket betyder att bomber som ligger bredvid varandra också exploderar då man detonerar dem. En mellanstor bomb behöver t.ex. inte ligga precis bredvid en annan eftersom den exploderar med större omfång än en liten bomb. Det finns även små och stora minor, växande/krympande bomber, försvinnande plattor, isbelagda plattor, spakar för att ändra miljön, olika fiender m.m.

Allt detta tillsammans utgör grunden för ett mycket snyggt och bra ihopsatt spel. Det kan ta sin tid och verkligen gnaga på hjärncellerna att tänka ut hur man ska desarmera alla bomber på en bana på rätt sätt. Gör man det minsta fel sitter man nämligen i fällan till slut, på en ensam platta utan att kunna ta sig någon annanstans. Det bör väl nämnas att stor eller liten bana inte alltid motsvarar svår eller lätt bana, man kan klara en 60x60 rutor stor bana på några sekunder medan det kan ta betydligt längre tid på en bana som är 10x10 med mera detaljerad utläggning.

Spelet har bra musik, flott grafik och lagom hög varaktighet. För vissa passar det som handsken, andra kan få krupp redan efter första försöket. Jag rekommenderar dig verkligen att försöka få tag på BOMBUZAL. Kanske ligger det nedgrävt i någon skokartong från ett "games pack"? Det har även gjorts en del shareware-efterapningar som jag inte tycker har lika bra spelvärde.

Här är några koder att prova om ni har lust: BOMB, ROSS, RATT, LISA, DAVE, IRON, LEAD, WEED, RING, GIRL, GOLD, OPAL, SONG, FIRE, LAMP, TREE, SINK, BIKE, BIRD, TAPE, VASE, PILL, SPOT, PALM, LOCK, SAFE, WORM, NOSE, EYES, HAIR, SIGN, MYTH. Kod ett leder till bana 0, kod två till bana 8, kod tre till bana 16, osv. ■

Rolf Johansson

PD-biblioteket

Nya Falcon-disketter

FDEMO 009 OBNOXIOUS Obnoxious från Inter Development. Det kanske bästa Falcon-demet hittills med bland annat en omtalad Wolfenstein 3D-sekvens med brinnande vägar. Fungerar tyvärr endast på RGB-monitor/TV. Disk 1 av 2.

FDEMO 010 OBNOXIOUS Obnoxious från Inter Development. Disk 2 av 2. Båda behövs.

FSPEL 011 MOON SPEEDER Fullt spelbart demo av ett franskt racer-spel som utspelas på månen. Man kan testa åtta olika fordon på övningsbanan. Bra ljud.

FSPEL 012 COLUMNS Fransk Falcon-konvertering av Segas tetrisklon. Mycket snygg fullskärmsgrafik och bra musik och ljudeffekter.

FDEMO 13 FUNCTION MAIN Från Therapy. Gjord för Fried Bits III och finputsad under några veckor därefter. Ett standarddemo enbart för de demofrälsta. OBS! Fungerar enbart på RGB-monitor/TV.

FDEMO 14 E.K.O. SYSTEM Mycket högklassigt demo från Eko, kom tvåa på Fried Bits III; plus tre stycken bra 96kintros skrivna för Fried Bits III. Terrorise your soul, Doomino från Stax och Burning Waters från Chaos Engine. OBS! Alla fungerar enbart på RGB-monitor/TV.

FSPEL 15 SPEL TAUTOLOGY II: Fängslande och vanebildande pusselspel för en eller två spelare. BOMB SQUAD d3: demo av ett australiskt spel för upp till fyra spelare, påminner om DynaBusters.

FMUSIK 16 MUSIK DIGITAL TRACKER v1,1: Demo av den säkerligen bästa modspelaren (upp till 32 kanaler), inklusive en modul. BOBTRACKER v1,0: Bra modspelare som klarar moduler med upp till 8 kanaler. ATOMIC2: Åttakanalig modul för BOBtracker. CPU__MOD: Modspelare med realtidsoscilloskop för vanliga fyrkanaliga moduler. WINREC v1,41: Ganska avancerat program för hårddiskspelning och ljudmanipulering/editering.

FMUSIK 17 MUSIK GEM-REC v1,0& Enkelt program för tvåkanalig hårddiskspelning. Q-CART v1,02: Demo av holländskt jingle-program. Fem moduler för Digital Tracker: Back to the Reality, Harrier (Space), Hotmod, Nicolas Nicemod, 'Takin' a dump.

FMUSIK 18 MUSIK Moduler för Digital Tracker: Encore et encore, La Chenille, Etoile des Neiges, Vv. danser Grand-Mère, Garage theme och velo matrix.

Uppdateringar:

FNYYTTO 1 STOOP är nu uppe i version 1,05. **BACKWARD** har genomgått en större uppdatering och kallas nu Backward III version 1,00.

Övriga nya disketter

DEMO 11 GATEWAY TO HEXENLAND Gateway to Hexenland (var i datorn ligger det?). 11 skärmar i alla fall med det ena och det tredje.

DEMO 12 PREDATOR DIGI Predator Digi Demo. Denna disk har ett ovanligt sätt att visa bilder på skärmen. Disken innehåller många olika effekter med touch av animation.

DEMO 13 HOBBY ONE MEGA Hobby One Mega Demo. Här finns 10 skärmar med en snygg huvudmeny. En av skärmarna fungerar enbart på STE.

DEMO 14 ELEKTRA RESET Elektra Reset Demo. Intro skärmen fungerar inte på STE men tryck reset iaf för att fortsätta.

DEMO 15 TRANSBEAUCE Transbeauce Demo disk 1. Denna demo innehåller två intro skärmar med en separat main menu. Sju stycken subdemos + en separat reset demo.

DEMO 16 TRANSBEAUCE Transbeauce Demo disk 2. Visar resultatet av ett demo party som hölls i Frankrike för några år sen.

DEMO 17 OVERDRIVE Overdrive Demo. Innehåller en färgsprakande inledning med sprites och 16 subdemos.

DEMO 18 DIGITAL JUSTICE Digital Justice. Musical intro som sen går över i ett färgsprakande intermezzo följt av en del subdemos.

DEMO 19 VIC DEMO 3 Vic Demo 3. Dessa demos är skrivna i STOS till 100% och visar att STOS är kapabel till att tillverka demos med.

DEMO 20 AVENGES Avenges Demo. Tolv synliga skärmar med några gömda som du själv får leta fram.

DEMO 21 PEEKS & POKES Peeks & Pokes 2. En serie GROOVIE skärmar med mycket fräck musik. Håll tillgodo.

DEMO 22 PEEKS & POKES Peeks & Pokes 3. Ännu mera av ovanstående intermezzon.

DEMO 23 CHAOS Chaos Demo. Denna demo fick mycket bra kritik i ST Review. Rekommenderas av dessa.

DEMO 24 THE WILD BOYS - DIGI SYNTH The Wild Boys - Digi Synth. En musiskdemo av mycket hög kvalisort. Slår t.o.m. Amigan (Amöban) på fingrarna.

DEMO 25 JSD - PLAYING WITH KNIFES JSD - Playing with Knives. Drick en 37a Vodka, släck ljuset, kör denna demon och njut av livet.

DEMO 26 CROSSBONES Crossbones. En udda kollektion av skärmar.

DEMO 27 SMILE Smile. Nånting för alla Acid-diggare att suga på.

DEMO 28 THUNDERBIRDS Thunderbirds disk 1. En multidemo med 17 skärmar.

DEMO 29 THUNDERBIRDS. Thunderbirds disk 2.

SAK MOD 01 MODAR Neverend: Techno varianten av Never Ending Story. Techno: Som det låter. Complica: Kanon bra modul. It Will: En låt gjord av Felix. Techno2: En massar olika mixar. 7 Up: Borde heta McCall. Batman: Batman intro i techno variant.

SAK MOD 02 MODAR Jumprun. 50-tals pop.

Information

Vad är Public Domain?

I huvudsak är det program där författaren tillåter fri kopiering utan anspråk på pengar eller upphovsrätt. Men det finns också andra former, som t.ex. Freeware, där författaren äger upphovsrätten (dvs. du får inte ändra eller sälja programmet) men ändå tillåter fri spridning. Shareware är det mest vanliga i dessa dagar, och dess idé är att man först testat programmet i ett antal dagar, och sedan betalar om man tänker fortsätta använda det. Betalning/registrering kan ske direkt till programförfattaren eller oftast via Sven Bornemark Musik (044-545454).

Villkor

PD-program är gratis. Det vi tar betalt för är det urvalsarbete vi gör, inköp av tomdisketter och PD från annat håll, samt distributionen. Trots all eftersträvan går det inte att garantera att alla disketter fungerar när de kommer hem till beställaren. Skulle någon diskett vara defekt så skicka in den. Du får då en ny, fungerande, tillbaka. Får du problem med något program försöker vi naturligtvis hjälpa dig så långt det går. Vi förbehåller oss rätten att ändra innehållet på disketter eller helt dra in dem. Hittar du något program som inte är PD på våra disketter, säg då till oss så tar vi bort det direkt! Har du gjort ett eget program som du vill dela med dig av till andra Atarianvändare? Skicka det då till oss så sprider vi det via PD-biblioteket.

Katalogdiskett

Disketten innehåller en komplett och aktuell förteckning över PD-biblioteket. Denna kan du beställa från SAK genom att betala 15 kronor till PD-postgirot, eller skicka frimärken.

Nya priser

Priset för en diskett är 30 kronor för medlemmar och 40 kronor för icke-medlemmar. HD-disketter (Falcon) kostar 40 respektive 50 kronor.

Hur du beställer

Betalning sker med Postens inbetalningskort till Svenska Atariklubben, postgironummer 649 73 54-8. Skriv hela diskettens namn, t.ex. "SAK364 STOSSER 1". Skriv även ditt namn, medlemsnummer, telefonnr och adress - TYDLIGT, tack.

Leveranstid

På grund av att vi samordnar våra utskick kan det ta upp till två veckor innan disketterna kommer fram till dig. Vi ber dig ha överseende med detta.

PD-biblioteket

Monty. Disco. Salted P. Pop. Sunremix. Hip-Hop Style.

SAK MOD 03 MODAR Harley D. Rock typ ZZ Top. AC/DC. Hårdrock. Ktulu. Hårdrock. Illusion. Rock. Smoke. "Smoke on the Water"

SAK MOD 04 MODAR Fog Time. Hammer. Mc Hammer. Megamix. Bombbass. "Bomb The Bass"

SAK MOD 05 MODAR Alphavil. Synht. O. Synht. Lotus 3. Synt, typ JM Jarre. Digital. Synt. KOTO. Synht. Beatina. Synt. Rev. Synt, typ J-M Jarre. Metalkni. "Metal Knight"

SAK MOD 06 MODAR The Look. Roxette. Phil 2. Pop. Erasure. Synt-pop. Petshop. Pet Shop Boys. Smotcrim. Michael Jackson.

SAK MOD 07 MODAR Bennyhil. Benny Hill. Axelf. Snuten i Hollywood. Ghostie 2. Ghost Busters. Airwolf. Blueb. Blues Brothers. Terminator. Terminator 2.

SAK MOD 08 MODAR Abacab. Soft-rock. Ages61. Soft-rock. Albert. Pop-rock. Alchemy. Pop-rock. Alpha2. Soft-pop. Almost. 50-tals-rock. Amegas. Pop-rock.

SAK MOD 09 MODAR Adamski. George Michaels Stay. Adore Em. Techno. Airborne. Techno-pop. Aliens. Techno-pop. Altair. Space-techno.

SAK MOD 10 MODAR Aliens 4. Alien-mix. ALF.

SAK MOD 11 MODAR Affair. Klassiskt. Agony 1. Jazzig pop. Agony in. Klassiskt. Alcoholic. Jazz. Agony 2. Soft-pop. Agony 3. Soft-pop. Alfsboog. Boggie.

SAK MOD 12 MODAR Afterglo. Soft-pop. Ag Tech. Techno. Alienbea. Hip Hop-style. Alive. Klassisk-pop. Alterego. Techno-pop. Andromed. Techno. Allforno. Synht-pop.

SAK MOD 13 MODAR Aurora. Techno. Alwayson. Pet Shop Boys. Anarchy 2. Hårdrock. Anestesi. Techno.

SAK MOD 14 MODAR Tempest.

SAK MOD 15 MODAR Acoustic. Rock. Actions. Hårdrock. Cool. Mix. Moon. Soft-pop. Popcorn. Pop.

SAK MOD 16 MODAR 007. James Bond. 1081. Spea. Rock. 10. Kleine. Techno. 11_1. "Fantom of the Opera" 128 Beats. Rock. 12 Th_War. Techno.

SAK MOD 17 MODAR 1989. Disco. 1992. Techno-jazz. 1. Caress. Disco. 2. Synht, typ JM Jarre. 2. Extasy. Techno, typ KOTO.

SAK MOD 18 MODAR 2010. Synt, typ JM Jarre. Acid 1. Techno. Acid Jaz 2. Jazz. Acid_Age. Techno. Adagio. Klassiskt.

SAK 414 CALLIGRAPHER Detta är en av de bästa ordbehandlarna som finns till Atari. Superba utskrifter, DTP-finesser, support för alla skrivare. Letar du efter ett ordbehandlingsprogram som har det där lilla "extra" så ska du ha detta. Detta är ingen demo utan freeware-versionen av Calligrapher Light.

SAK 390 GDOS På denna disk ligger Ataris eget installationsprogram för GDOS plus lite fonter. Även ett program för att vissa fonterna.

SAK 415 ASSEMBLER Vill du lära dig att programera i assembler? På denna disk ligger Turbo Assembler plus många exempel.

SAK 416 GRAFIK Speed of Light: ett bildvisningsprogram som bl.a. klarar JPEG-format plus en rad andra funktioner. 1 MB, Falcon-kompatibelt. My Draw: Är ett mycket trevligt

ritprogram som arbetar med Gem-bilder, support för dom flesta skrivarna, kan även importera ASCII-text.

SAK 417 BIGCONVERT Ännu ett program som klarar av att konvertera från ett format till ett annat. Detta tycks klara dom flesta bildformat.

SAK 418 FILVÄLJARE. Freedom: En ny filväljare för framtiden. Den är moduluppbyggd. Fungerar på alla maskiner och upplösningar även multitasking m.m. BoxKite: Ytterligare en alternativ filväljare (klarar långa filnamn).

SAK 419 ORD Q-Edit: En helt suverän editor som kan det mesta. Support för SpeedoGDOS-fonter och de flesta skrivarna. Denna editorn är bland det bästa hittills. Mycket lätt att använda. Kan använda GDOS för utskrift. Söker du en bra editor så har du en här. Marcel: Ordbehandlingsprogram som har det mesta. Klarar RTF-format m.m.

SAK 420 NO LIMIT Ett flipperspel som fungerar på alla datorer och alla upplösningar även Falcon.

SAK 421 TWIST III Demo på en mycket bra databas. Klarar bilder med text mm. Support för dom flesta skrivarna.

SAK 422 CHAGALL Demo på helt suveränt program när det gäller bilder. Programmet är moduluppbyggt. Med detta program kan du göra i stort sett allt du vill med bilder. 2 MB och helst en Falcon eller STE. Fungerar på ST också.

SAK 423 DA:s VEKTOR Demo på ett mycket bra vektorprogram som klarar det mesta och lite till. 2 MB behövs, fungerar på Falcon. Svensk distribution och försäljning av Falcon Pro Center tel 031-545526.

SAK 424 HOLLYWOOD HUSTLER Demo på ett nytt pokerspel till Atari. Fullt digitaliserat färgspel. Häftigt. Svensk distribution och försäljning av Sven Bornemark Musik tel 040-545454.

SAK 425 TWILIGHT En ny suverän skärmläskare till din Atari. Twilight är helt moduluppbyggd vilket gör att det kommer nya moduler hela tiden. Twilight kan förutom spara din skärm och visa upp olika bilder, spela musik. Fungerar på alla maskiner, kräver hårddisk. Svensk distribution och försäljning av Sven Bornemark musik tel 040-545454.

SAK 426 NYTTO HDX 5.04: Ataris eget program för att formatera och lägga upp upp partitioner på din hårddisk mm. AHDI: Ataris installationsprogram för din hårddisk version 6.061. BOOTSIE: Med detta program kan du ställa in boottid, steprate, cache, blitter mm. AUTOCOPY: Fixa så att dom filer du vill ha i ramdisken när du bootar kommer dit. WORLDCLOCK: Kolla vad klockan är lite var stans. MACREAD: Ett program som läser Mac-disketter STICKLER: Håller reda på vad du ska göra.

SAK 427 SUBSTATION Från Unique Development Sweden kommer detta spel. Från samma killar som gjorde Obsession kommer nu det Dommliknande spelet Substation. Handlingen är följande: Ett företag har kommit på ett sätt att utvinna energi på. Nere på havets botten placeras en stor fabrik för detta ändamål. Men, efter ett tag förloras kontakten med fabriken... Resten för du själv kolla in. Rekommenderas. Fungerar tyvärr bara på STE och Falcon med 1 MB. OBS detta är ett demo av spelet.

SAK 428 PIXART Ett helt suveränt ritprogram som alla borde testa. Detta ritprogram klarar det mesta och mer där till. Fungera på alla maskiner och minst en meg. Blockfunktioner, Färgtryck, Dithering, Postertryck, Scanner, RGB Y/C och HLS färger mm.mm. Superprogram. Detta ritprogram bör testas. Vissa funktioner fungera inte på denna demo men dom flesta gör. Rekommenderas. Har drivrutiner för dom flesta skrivare.

SAK 429 MUSIK MUSIC BOX: Ett mycket bra program för att hålla ordning på dina skivor version 3.1. Du kan ta fram Artist/grupp lista. Du kan skriva/läsa kompositören för en låt. Du kan ge edit märke på en skiva. mm.mm. Programmet är på svenska och registreringsavgiften är 70:- för SAKmedlemmar och 100:- för icke SAKmedlemmar. SWEET 16: Demo på ett Midi-sequencerprogram för alla Atari-maskiner och upplösningar. På disken ligger också två program för CD-spelare.

SAK 430 X-LATOR Svårt för tyskan? Detta program kan översätta doc/txt-filerna till engelska eller nåt annat språk om du vill. Programmet har många olika möjligheter testa själv.

SAK 431 CAD På denna disk ligger två olika Cad-program. Escad och St-Cad, Escad är nog det bästa av dom.

SAK 432 ST-GUIDE St-Guide är ett hypertextprogram där du länkar olika textfiler med olika bilder till en enda fil som St-Guide sen kan läsa. Detta system börja nu bli en standard när det gäller att göra manualer till program. Går att köra som Acc-fil eller som ett vanligt program.

SAK 433a/b NISHIRAN Ett helt suveränt spel i bästa Dungeon-stil. Superbra grafik, helt musstyrt. Bra musik. Du skickas på ett uppdrag där alla andra har förlorat. Plocka på dig alla vapen som du hittar men se upp, vissa vapen är rena fällor. Klarar du av att gå igenom alla labyrinter? Rekommenderas. Fungera på alla maskiner och i färg. Spelet ligger på två disketter. SAKmed. 40:- Icke SAKmed. 60:-

SAK 434 THING Ett nytt program som ersätter Atari's desktop. Detta program är nu bland dom bästa som har kommit och bör provas av dom flesta. Rekommenderas varmt. Fungera på alla maskiner med minst 1 meg.

Inga beställningar från New Age PD

Som sagt i tidigare nummer har vi helt upphört med New Age PD. Därför kan inga beställningar av New Age PD-disketter göras längre. Somliga tror dock motsatsen. Snälla, sluta beställ från New Age PD.

BEGRÄNSAD EFTERSÄNDNING

Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med den nya adressen på denna sida. Tack!

Svenska Atariklubben, Box 11416, 404 29 GÖTEBORG

B Förenings brev

GÖTEBORGS
POSTREGION
Porto betalt
Porto Payé
P 410 829 300

CAPTAIN VOID

Originalserie tecknad av Niclas Österlin

